Justerat tisdag den 15 november beträffande § 184, i övrigt tisdag den 29 november 2016.

Annika Sandström Mikael Sundesten Inger Strömbom

§ 137
Inledning och justering m.m.

Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

Att tillsammans med ordföranden justera sammanträdets protokoll utsågs förste och andre vice ordföranden.

Protokollet ska justeras senast tisdagen den 29 november 2016.

§ 138
Bordlagd interpellation 2016:13 av Tara Twana (S) om att utrikes födda kvinnor får en sämre förlossningsvård
LS 2016-0650

Inleddes kl. 10.05 och avslutades kl. 10.23.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för barn- och äldrefrågor. Fullmäktige medgav den 17 maj 2016 att interpellationen fick ställas. Interpellationen bordlades vid fullmäktiges sammanträde den 13 september 2016.

Svar på interpellationen, se bilaga 1.

Landstingsrådet Ella Bohlin hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Tara Twana, landstingsrådet Ella Bohlin, Shadi Larsson samt Rickard Wall.

§ 139
Bordlagd interpellation 2016:15 av Tara Twana (S) om plattformsbarriärer i kollektivtrafiken
2016-0652

Inleddes kl. 10.23 och avslutades kl. 10.57.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för trafikfrågor. Fullmäktige medgav den 17 maj 2016 att interpellationen fick ställas. Interpellationen bordlades vid fullmäktiges sammanträde den 13 september 2016.

Svar på interpellationen, se bilaga 2.

Landstingsrådet Kristoffer Tamsons hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Tara Twana, landstingsrådet Kristoffer Tamsons, Gunilla Roxby Cromvall, Sara Svanström, Malin Karlsson, Anna Sehlin, Rickard Wall, landstingsrådet Gustav Hemming, Karl Henriksson samt landstingsrådet Talla Alkurdi.

§ 140
Interpellation 2016:18 av Christina Enocson (S) om tillgängligheten till ögonbottenfotografering för patienter med diabetes
LS 2016-1066

Inleddes kl. 10.57 och avslutades kl. 11.11.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för barn- och äldrefrågor. Fullmäktige medgav den 13 september 2016 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 3.

Landstingsrådet Ella Bohlin hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Christina Enocson Mårtensson, landstingsrådet Ella Bohlin samt Thomas Magnusson.

§ 141
Interpellation 2016:19 av Vivianne Gunnarsson (MP) angående extra kollektivtrafik på vatten under Slussens ombyggnad
LS 2016-1067

Inleddes kl. 11.11 och avslutades kl. 11.11.

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag att interpellationen utgår från detta möte för att istället besvaras vid fullmäktiges sammanträde den 13 december 2016.

§ 142
Interpellation 2016:20 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om köp av A-Train AB
LS 2016-1068

Inleddes kl. 11.11 och avslutades kl. 11.28.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för trafikfrågor. Fullmäktige medgav den 13 september 2016 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 4.

Landstingsrådet Kristoffer Tamsons hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall, landstingsrådet Kristoffer Tamsons, Tomas Eriksson, landstingsrådet Talla Alkurdi, Rickard Wall samt Karl Henriksson.

§ 143
Interpellation 2016:21 av Rickard Wall (-) om stopp för utförsäljning av landstingsparken
LS 2016-1069

Inleddes kl. 11.28 och avslutades kl. 11.38.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för fastighets- och investeringsfrågor. Fullmäktige medgav den 13 september 2016 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 5.

Landstingsrådet Paul Lindquist hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Rickard Wall och landstingsrådet Paul Lindquist.

§ 144
Interpellation 2016:22 av Tove Sander (S) om väntetider till screening för bröstcancer
LS 2016-1070

Inleddes kl. 11.38 och avslutades kl. 11.53.

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för barn- och äldrefrågor. Fullmäktige medgav den 13 september 2016 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 6.

Landstingsrådet Ella Bohlin hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Tove Sander, landstingsrådet Ella Bohlin, Catharina Wahlgren samt Birgitta Sevefjord.

§ 145
Interpellation 2016:23 av Kristin Lilieqvist (MP) angående avsaknaden av seriösa miljökonsekvensbeskrivningar i Stockholms läns landsting
LS 2016-1071

Inleddes kl. 11.53 och avslutades kl. 11.54.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 146
Interpellation 2016:24 av Birgitta Sevefjord (V) om användningen av glasögonbidraget för barn
LS 2016-1072

Inleddes kl. 11.54 och avslutades kl. 11.54.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 147
Interpellation 2016:25 av Håkan Jörnehed (V) om upphandlingen av förbrukningsvaror med företaget OneMed
LS 2016-1073

Inleddes kl. 11.54 och avslutades kl. 11.54.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 148
Interpellation 2016:26 av Håkan Jörnehed (V) - vad händer när operationer ställs in och vilka patienter drabbas mest
LS 2016-1074

Inleddes kl. 11.54 och avslutades kl. 11.54.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 149
Interpellation 2016:27 av Rickard Wall (-) om manlig omskärelse
LS 2016-1075

Inleddes kl. 11.54 och avslutades kl. 11.55.

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 150
Frågestund
LS 2016-1414

Inleddes kl. 11.55 och avslutades kl. 12.56.

Fullmäktige beslutade enligt 1:e vice ordförandens förslag att de inkomna frågorna fick ställas.

1) Fråga av Erika Ullberg (S) till sjukvårdslandstingsrådet Marie Ljungberg Schött (M): Anser du att ni som ansvariga politiker har tillräcklig kontroll över Nya Karolinska, vårdkapaciteten och den höga konsultanvändningen?

2) Fråga av Tomas Eriksson (MP) till fastighets- och investeringslandstingsrådet Paul Lindquist (M): Anser du att landstinget har handlat upp strategiska fastigheter på ett sådant sätt att det kan vara i strid med kommunallagen?

3) Fråga av Håkan Jörnehed (V) till barn- och äldrelandstingsrådet Ella Bohlin (KD): Kommer du att tillgodose kvinnornas behov genom att säkerställa att gynekologmottagningen i Nynäshamn har öppet veckans alla fem dagar?

4) Fråga av Per Carlberg (SD) till sjukvårdslandstingsrådet Marie Ljungberg Schött (M): Kommer Stockholms läns landsting i fortsatta upphandlingar av ambulans ställa krav på att fyrhjulsdrift ska vara obligatoriskt?

5) Fråga av Dag Larsson (S) till hälso- och sjukvårdslandstingsrådet Anna Starbrink (L): Tycker du som ansvarigt landstingsråd att det är rätt prioritering att sänka målen för vårdgarantin istället för att öka tillgängligheten och korta köerna?

6) Fråga av Susanne Nordling (MP) till fastighets- och investeringslandstingsrådet Paul Lindquist (M): Vet du vad den totala kostnaden/investeringsutgiften för sjukhusfastigheten NKS, inklusive byggnation och utrustningsinvesteringar, i löpande priser är?

7) Fråga av Birgitta Sevefjord (V) till barn- och äldrelandstingsrådet Ella Bohlin (KD): Tycker du att det är patientsäkerhet att dela upp förlossningsvården och neonatalvården på KS så att avståndet mellan de två blir 900 meter?

8) Fråga av Lotta Nordfeldt (SD) till hälso- och sjukvårdslandstingsrådet Anna Starbrink (L): Stämmer det som patienter och anhöriga vittnat om att bibeln inte längre (som tidigare) finns tillgänglig i väntrum och på vårdcentraler?

Frågorna antecknades som besvarade.

Fullmäktige beslutade enligt 1:e vice ordförandens förslag att de återstående frågorna på den utdelade förteckningen inte skulle besvaras.

§ 151
Bekräftande av fullmäktiges beslutsförhet

Inleddes kl. 12.59 och avslutades kl. 13.03.

Ordföranden konstaterade att 147 ledamöter var närvarande och att 2 ledamöter var frånvarande, enligt bilaga A.

§ 152
Kungörelse och annonsering

Inleddes kl. 13.03 och avslutades kl. 13.39.

Kungörelsen om fullmäktiges sammanträde anslogs den 3 november 2016 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare samt till länsstyrelsen.

Föredragningslistan infördes den 8 november 2016 i de tidningar där enligt fullmäktiges beslut annonsering ska ske.

Tillägg till föredragningslista anslogs den 11 november 2016 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Det antecknades att sammanträdet kungjorts i laga ordning.

Härefter meddelade ordföranden att under punkten 48 valärenden, kommer yrkandet i inlämnad protokollsanteckning från S-, MP- och V-ledamöterna om att behandla frågan om antal ledamöter och ersättare i landstingsstyrelsen inte att tas upp vid dagens möte, däremot ska beslut om antal ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden fattas innan val genomförs.

I ärendet beträffande val yttrade sig landstingsrådet Erika Ullberg, Tomas Eriksson, landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Gunilla Roxby Cromvall, landstingsråden Anna Starbrink, Gustav Hemming och Ella Bohlin samt Rickard Wall.

När debatten avslutats frågade ordföranden om fullmäktige kunde bifalla förslaget om att justera dagens föredragningslista så att fullmäktige beslutar om antalet ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden innan val av ledamöter och ersättare i landstingets nämnder förrättas, och konstaterade att fullmäktige bifallit förslaget.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att justera dagens föredragningslista så att fullmäktige beslutar om antalet ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden innan val av ledamöter och ersättare i landstingets nämnder förrättas.

PROTOKOLLSANTECKNING

Protokollsanteckning inlämnades av S-, MP- och V-ledamöterna, bilaga 7.

RESERVATION

S-, MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot ordförandens beslut.

§ 153
Anmälan av länsstyrelsens beslut att för tiden t.o.m. den 14 oktober 2018 till ny ersättare efter Helena Piensoho (KD) utse Madeleine Stjernström (KD) i valkrets 1 och Linus Rehn (KD) i valkrets 3, till ny ersättare i valkrets 2 efter Julia Ribbing Matthis (MP) utse Petra Schagerholm (MP), till ny ersättare i valkrets 4 efter Dragana Markovic (S) utse David Peña Cesped (S), till ny ersättare i valkrets N efter Kristofer Nygren (S) utse Anna Vikström (S), till ny ersättare i valkrets O efter Pauline Fahlström (MP) utse Filip Joelsson (MP) samt till ny ersättare i valkrets SV efter Andreas Dahl (S) utse Viktoria Hjulström (S)
LS2016-0827, 2016-0862, 2016-0901, 2016-0971, 2016-0981, 2016-0996

Inleddes kl. 13.39 och avslutades kl. 13.40.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 154
Anmälan av delårsrapport januari - juni 2016 och revisorernas utlåtande för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
LS 2016-1204

Inleddes kl. 13.40 och avslutades kl. 13.40.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 155
Annonsering av landstingsfullmäktige under 2017 (förslag 73)
LS 2016-1159

Inleddes kl. 13.40 och avslutades kl.13.40.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt ordförandens förslag

att tillkännagivande om landstingsfullmäktiges sammanträden samt protokollsjusteringar under 2017 ska införas i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Metro, Norrtelje Tidning, Länstidningen Södertälje samt Nynäshamns Posten.

§ 156
Arvode till styrelsen för Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus (förslag 74)
LS 2016-0704

Inleddes kl. 13.40 och avslutades kl.13.55.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Tomas Eriksson, Fredrik Saweståhl, Birgitta Sevefjord samt landstingsrådet Erika Ullberg.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall med instämmande av V-ledamöterna till S- och MP-ledamöternas förslag om återremiss av ärendet med följande motivering ”Vi har tidigare påpekat att det problematiska i att de personer som nu ska sitta i personunion i tre styrelser har tripplat sina arvoden trots att uppdragen medför många samverkansfördelar. Vi är därför positiva till förslaget om en justering av årsarvoden för de berörda styrelseledamöterna. Men vi ser ingen logik bakom förslaget på årsarvode för de ledamöter som från 2016-07-01 sitter i de tre styrelserna för DS, SÖS och Södertälje sjukhus. Ordförarandens arvode sänks med 30 000 kronor jämfört vad årsarvodet hade varit om tre olika personer hade suttit haft uppdragen. För övriga styrelse-ledamöter sänks däremot årsarvodet med 75000 kronor. För vice ordförande saknas tidigare information om arvodesnivå för DS och Södertälje sjukhus så det är oklart om ersättningen justeras ned eller inte. Som jämförelse kan uppmärksammas att hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande årsarvode är 288 500 kr vilket är hälften än vad sjukhusstyrelsernas ordförande skulle få i årligt arvode i och med detta förslag: 598 800 kr. Vi yrkar därför på återremiss där landstingsdirektören återkommer med en förklaring till varför just de föreslagna nivåerna skulle innebära en skälig

ersättning för ordföranden, vice ordförande samt övriga ledamöter i styrelserna för DS, SÖS och Södertälje sjukhus."

Ordföranden ställde propositioner om avslag respektive bifall till yrkandena och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den som bifaller återremissyrkandet röstar nej. Röstar mer än en tredjedel av fullmäktiges ledamöter nej har fullmäktige beslutat återremittera ärendet.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 77 ja-röster, 64 nej-röster och att 8 ledamöter var frånvarande. Detta innebar att en mer än en tredjedel av fullmäktiges ledamöter hade röstat nej och ärendet återremitterades därmed.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 8.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt S-, MP- och V-ledamöternas förslag

att återremittera ärendet.

§ 157
Policy och riktlinjer för resor och möten inom Stockholms läns landsting (förslag 75)
LS 2015-1341

Inleddes kl. 13.55 och avslutades kl. 14.47.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Gunilla Roxby Cromvall, Susanne Sjöblom, landstingsrådet Erika Ullberg, Rickard Wall, Tomas Eriksson, landstingsråden Gustav Hemming och Peter Carpelan, Tara Twana, landstingsråden Håkan Jörnehed och Daniel Forslund, Sabina Edelman samt Anna Sehlin.

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till MP-ledamöternas förslag

3) bifall med instämmande av S-ledamöterna till V-ledamöternas förslag

4) bifall till Rickard Walls (-) tilläggsförslag, bilaga 9

Ordföranden ställde först propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena 1), 2) och 3) ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Då votering begärts ställde ordföranden först propositioner om vilket av yrkandena under 2) och 3) som skulle utgöra motförslag till landstingsstyrelsens förslag vid huvudvoteringen och fann att fullmäktige utsett V- och S-ledamöternas förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som önskar utse MP-ledamöternas förslag till motförslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat utse V- och S-ledamöternas förslag till motförslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 14 ja-röster, 50 nej-röster, att 80 ledamöter avstått och att 5 ledamöter varit frånvarande. Fullmäktige hade utsett V- och S-ledamöternas förslag till motförslag till landstingsstyrelsens förslag.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 10.

Alfonso Morales hade avsett att rösta nej om tekniken fungerat.

Huvudvotering

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt V- och S-ledamöternas förslag

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 80 ja-röster, 66 nej-röster och att 3 ledamöter varit frånvarande. Fullmäktige hade beslutat enligt landstingsstyrelsen förslag

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 11.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta förslag till rese- och mötespolicy för Stockholms läns landsting

att anta förslag till riktlinjer för resor och möten i tjänsten för Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsstyrelsen att besluta om ändringar eller tillägg till riktlinjerna för resor och möten i tjänsten.

RESERVATION

S- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

MP-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

Ordföranden ställde till sist propositioner om bifall respektive avslag till yrkandet under 4) ovan och fann att fullmäktige avslagit förslaget.

BESLUT

Fullmäktige beslutade

att avslå tilläggsyrkandet från Rickard Wall (-).

RESERVATION

Rickard Wall (-) reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

§ 158
Policy och riktlinjer för anti-korruption och representation inom Stockholms läns landsting (förslag 76)
LS 2015-1342

Inleddes kl. 14.47 och avslutades kl. 14.54.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Torbjörn Rosdahl och Fredrik Wallén.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta förslag till anti-korruptionspolicy för Stockholms läns landsting

att anta förslag till riktlinjer för anti-korruption och representation för Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsstyrelsen att besluta om ändringar eller tillägg till riktlinjerna för anti-korruption och representation.

§ 159
Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (förslag 77)
LS 2015-0329

Inleddes kl. 14.54 och avslutades kl.14.59.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Torbjörn Rosdahl, Håkan Jörnehed och Susanne Nordling.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare.

UTTALANDE

MP-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 160
Delårsrapport per augusti 2016 för Stockholms läns landsting (förslag 78)
LS 2016-0304

Inleddes kl. 14.59 och avslutades kl. 15.34.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Torbjörn Rosdahl, Håkan Jörnehed och Erika Ullberg, Tomas Eriksson, Rickard Wall, Ninos Maraha, Malin Karlsson samt landstingsrådet Susanne Nordling.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till S-ledamöternas förslag

3) bifall till MP-ledamöternas förslag

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att fastställa delårsrapport per augusti 2016 för Stockholms läns landsting

att godkänna återrapporteringen av uppdrag i budget 2016 i enlighet med bilaga i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att godkänna återrapporteringen av uppdrag under löpande år i enlighet med bilaga i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att godkänna återrapportering internkontroll i enlighet med bilaga i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

RESERVATION

S-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

MP-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 161
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Välfärd i Nacka (förslag 79)
LS 2016-1035

Inleddes kl. 15.34 och avslutades kl. 15.36.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Anna Starbrink.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Välfärd i Nacka

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet Välfärd i Nacka ansvarsfrihet för år 2015.

Nicole Bistoletti deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 162
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet i Södertälje (förslag 80)
LS 2016-1036

Inleddes kl. 15.36 och avslutades kl. 15.37.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet i Södertälje

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet i Södertälje ansvarsfrihet för år 2015.

Anne-Marie Larsson och Linda Älegård deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 163
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Värmsam (förslag 81)
LS 2016-1037

Inleddes kl. 15.37 och avslutades kl. 15.37.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet VärmSam

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet VärmSam ansvarsfrihet för år 2015.

Nicole Bistoletti deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 164
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Östra Södertörn (förslag 82)
LS 2016-1038

Inleddes kl. 15.37 och avslutades kl. 15.38.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Östra Södertörn

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet Östra Södertörn ansvarsfrihet för år 2015.

Natasha Ringblom, Ola Hägg och Alfonso Morales deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 165
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Södra Roslagen (förslag 83)
LS 2016-1039

Inleddes kl. 15.38 och avslutades kl.15.38.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Södra Roslagen

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet Södra Roslagen ansvarsfrihet för år 2015.

Lotta Lindblad Söderman deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 166
Årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS) (förslag 84)
LS 2016-1040

Inleddes kl. 15.38 och avslutades kl. 15.38.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna årsredovisning 2015 för samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS)

att bevilja styrelsen för samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS) ansvarsfrihet för år 2015.

Gunilla Helmerson deltog inte i beslutet på grund av jäv.

§ 167
Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting för perioden 2016-2021 (förslag 85)
LS 2015-0998, 2015-0094, 2015-0473

Inleddes kl. 15.38 och avslutades kl. 16.41.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Jens Sjöström, Peter Carpelan och Susanne Nordling, Jessica Ericsson, landstingsrådet Håkan Jörnehed, Robert Johansson, Jonas Lindberg, Aram El Khoury, Stefan Bergström samt Thomas Bengtsson.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till vid sammanträdet framlagt förslag från S- och MP-ledamöterna, bilaga 12

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt S- och MP-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 91 ja-röster, 54 nej-röster och att 4 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 13.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta förslag till kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting att gälla till och med 31 december 2021

att uppdra åt landstingsstyrelsen att samordna och styra landstingets strategiska arbete i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin

att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, samt styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, Danderyds sjukhus AB, Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Folktandvården i Stockholm AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB och Ambulanssjukvården i Stockholm AB att, inför beslut som påverkar hälso- och sjukvården, göra konsekvensanalyser av effekter på kompetensförsörjning och utbildning

att uppdra åt landstingsstyrelsen att under år 2021 återkomma med en samlad uppföljning av arbetet som skett utifrån kompetensförsörjningsstrategin samt ge förslag till fortsatt styrning av arbetet med kompetensförsörjning

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införliva tillämpliga delar av kompetensförsörjningsstrategin i avtal som tecknas med leverantörer av hälso- och sjukvård.

RESERVATION

S- och MP-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 168
Policy för innovation och digitalisering för Stockholms läns landsting samt strategi för digitalisering och strategi för innovation (förslag 86)
LS 2015-0833

Inleddes kl. 16.41 och avslutades kl. 17.01.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Daniel Forslund, Victor Harju, Maria Fälth, Stefan Bergström, Karl Henriksson, Theo Bodin samt Pehr Granfalk.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att godkänna Policy för innovation och digitalisering i Stockholms läns landsting

att godkänna Strategi för innovation

att godkänna Strategi för digitalisering

att IT-policy inom Stockholms läns landsting beslutad av landstingsfullmäktige 20 mars 2012 upphör att gälla

att Strategi för arbete med IT-frågor och eHälsa inom Stockholms läns landsting beslutad av landstingsfullmäktige 20 mars 2012 upphör att gälla.

§ 169
Miljöprogram för Stockholms läns landsting 2017-2021 (förslag 87)
LS 2015-0092

Inleddes kl. 17.01 och avslutades kl. 18.43.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Gustav Hemming och Jens Sjöström, Amanda Palmstierna, Lennart Kalderén, Margaretha Åkerberg, Mattias Lönnqvist, Malin Fijen Pacsay, Anna Sehlin, Fredrik Saweståhl, landstingsrådet Paul Lindquist, Tomas Eriksson, Göran Råsmar, Rickard Wall, Vivianne Gunnarsson samt Nils Ingelström.

I ordningsfråga yttrade sig Rickard Wall.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till S-ledamöternas förslag om återremiss av ärendet

3) bifall till MP-ledamöternas förslag

4) bifall till V-ledamöternas förslag

Återremissyrkandet togs först upp till behandling.

Ordföranden ställde propositioner om avslag respektive bifall till återremissyrkandet och fann att fullmäktige beslutat att avslå återremissyrkandet.

BESLUT

Fullmäktige beslutade

att avslå S-ledamöternas förslag om återremiss av ärendet.

RESERVATION

S-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

Ordföranden ställde sedan propositioner om bifall respektive avslag till de återstående yrkandena 1), 3) och 4) ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anta miljöprogram för Stockholms läns landsting för perioden 2017-2021 enligt bilaga daterad den 10 oktober 2016

att anta riktlinjer för miljöarbete inom Stockholms läns landsting, i enlighet med bilaga daterad den 10 oktober 2016

att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta ett styrande dokument som förtydligar hur målen i miljöprogrammet ska mätas och redovisas.

RESERVATION

MP-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för eget förslag.

§ 170
***Bordlagd* motion 2015:51 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om städning i sjukhusens egen regi (förslag 55)**
LS 2015-1514

Inleddes kl. 18.43 och avslutades kl. 19.16.

Motionen bordlades vid fullmäktiges sammanträde den 13 september 2016.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Håkan Jörnehed, Torbjörn Rosdahl och Dag Larsson, Karin Michal, Jonas Lindberg, landstingsrådet Marie Ljungberg Schött, Kerstin Mannerqvist samt Kerstin Pettersson.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från V- och S-ledamöterna

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt V- och S-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 76 ja-röster, 48 nej-röster, att 13 ledamöter avstod och att 12 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 14.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

RESERVATION

V- och S-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för motionen.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

MP-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande likalydande med uttalandet i landstingsstyrelsen.

§ 171
Motion 2016:1 av Erika Ullberg (S) och Dag Larsson (S) om behovet av mångfald i vården av allvarlig övervikt (förslag 88)
LS 2016-0260

Inleddes kl. 19.16 och avslutades kl. 19.45.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Dag Larsson och Anna Starbrink, Karin Michal, Marina Davidsdotter samt landstingsråden Håkan Jörnehed och Susanne Nordling.

I ordningsfråga yttrade sig Tomas Eriksson och landstingsrådet Dag Larsson.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från S-, MP- och V-ledamöterna

3) bifall med instämmande av MP- och V-ledamöterna till vid sammanträdet framlagt tilläggsförslag från S-ledamöterna innebärande ”att som en åtgärd för att förebygga och behandla övervikt och fetma se över möjligheten att återinföra de tre hälsomottagningarna i Handen, Järva och Södertälje”

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena 1) och 2) ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

S-, MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för motionen.

Ordföranden ställde sedan propositioner om avslag respektive bifall till yrkandet under 3) ovan och fann att fullmäktige avslagit yrkandet.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som önskar avslå S-, MP- och V-ledamöternas tilläggsförslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat bifalla S-, MP- och V-ledamöternas tilläggsförslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 76 ja-röster, 62 nej-röster och att 11 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 15.

BESLUT

Fullmäktige beslutade

att avslå S-, MP- och V-ledamöternas tilläggsförslag.

RESERVATION

S-, MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för tilläggsförslaget.

§ 172
Motion 2016:3 av Dag Larsson (S) och Alfonso Morales Barrera (S) om att utreda kostnaden för slopad avgift för patienter som tvångsvårdas inom den psykiatriska vården (förslag 89)
LS 2016-0262

Inleddes kl. 19.45 och avslutades kl. 20.24.

I ärendet yttrade sig Alfonso Morales, landstingsrådet Anna Starbrink, Cecilia Löfgreen, Karin Michal, Dan Kareliusson, Birgitta Sevefjord, landstingsrådet Dag Larsson, Rickard Wall, Robert Johansson, Jessica Ericsson, landstingsråden Marie Ljungberg Schött och Ella Bohlin samt Marie-Helena Fjällås.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från S-, MP-, V- och SD-ledamöterna

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige beslutat enligt S-, MP-, V- och SD-ledamöternas förslag att bifalla motionen.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt S-, MP-, V- och SD-ledamöternas förslag

att bifalla motionen.

§ 173
Motion 2016:9 av Ulf Landström m.fl. (SD) om att utveckla och förbättra tolkverksamheten i Stockholms läns landsting (förslag 90)
LS 2016-0268

Inleddes kl. 20.24 och avslutades kl. 20.34.

I ärendet yttrade sig Per Carlberg, landstingsrådet Anna Starbrink, Lotta Nordfeldt samt Rickard Wall.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från SD-ledamöterna

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

SD-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för motionen.

§ 174
Motion 2015:38 av Rickard Wall (-) om möjligheten för Stockholms läns landsting att agera för Värtabanan genom en utsedd förhandlingsman (förslag 91)
LS 2015-1501

Inleddes kl. 20.34 och avslutades kl. 20.47.

I ärendet yttrade sig Rickard Wall och landstingsrådet Kristoffer Tamsons.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från Rickard Wall (-)

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

Rickard Wall (-) reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för motionen.

§ 175
Motion 2015:42 av Victor Harju (S) och Adriana Haxhimustafa (S) om utökad pendeltågstrafik (förslag 92)
LS 2015-1505

Inleddes kl. 20.47 och avslutades kl. 20.58.

Motionen återremitterades vid fullmäktiges sammanträde den 13 september 2016.

I ärendet yttrade sig Victor Harju, landstingsrådet Kristoffer Tamsons samt Anna Sehlin.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till motionen från S- och V-ledamöterna

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATION

S- och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut till förmån för motionen.

§ 176
Motion 2015:48 av Gunilla Roxby Cromvall (V) och Tomas Eriksson (MP) om att utöka möjligheten för resenärer i kollektivtrafiken att sopsortera (förslag 93)
LS 2015-1511

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 177
Motion 2015:24 av Jens Sjöström (S) om hur vi gör akutvården till en arbetsplats där läkare, sjuksköterskor och undersköterskor kan, vill och orkar jobba kvar (förslag 94)
LS 2015-1230

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 178
Motion 2015:33 av Jonas Lindberg (V) och Feline Flodin (V) om specialistutbildning för undersköterskor (förslag 95)
LS 2015-1239

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 179
Motion 2015:37 av Ulf Landström (SD) och Dan Kareliusson (SD) om att underlätta personalrekryteringen (förslag 96)
LS 2015-1243

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 180
Motion 2016:8 av Henrik Vinge (SD) om att införa så kallade taktiska enheter (förslag 97)
LS 2016-0267

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 181
Motion 2016:7 av Pia Ortiz Venegas m.fl. (V) om inrättandet av äldrevårdcentraler (förslag 98)
LS 2016-0266

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.16.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 182
Motion 2015:39 av Maria Kjellsdotter Rydinger (S) och Nina Portocarrero Flores (S) om att permanenta Rinkebyprojektet i socioekonomiskt utsatta områden (förslag 99)
LS 2015-1502

Inleddes kl. 21.16 och avslutades kl. 21.16.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 183
Motion 2015:47 av Susanne Nordling m.fl. (MP) om att permanenta Rinkeby-projektet och införa socioekonomisk viktning för BVC och MVC (förslag 100)
LS 2015-1510

Inleddes kl. 21.16 och avslutades kl. 21.16.

Fullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

§ 184
Valärenden (förslag 101)
LS 2016-0405, 2016-0628, 2016-0760, 2016-0814, 2016-0848, 2016-0968, 2016-0984, 2016-1046, 2016-1051, 2016-1114, 2016-1184, 2016-1267, 2016-1268, 2016-1269, 2016-1275, 2016-1335, 2016-1340

Inleddes kl. 20.58 och avslutades kl. 21.13

Inledningsvis skulle ärende om antalet ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden samt trafiknämnden tas upp till behandling.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Torbjörn Rosdahl och Erika Ullberg,

YRKANDEN

1) bifall till M-, L-, KD- och C-ledamöternas förslag om 20 ledamöter och 20 ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden

2) bifall till S-, MP- och V-ledamöternas förslag om 19 ledamöter och 19 ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden

Ordföranden ställde propositioner om bifall respektive avslag till yrkandena ovan och fann att fullmäktige bifallit M-, L-, KD- och C-ledamöternas förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande voteringsproposition.

Den som bifaller M-, L-, KD- och C-ledamöternas förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt S-, MP- och V-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablån visade 74 ja-röster, 62 nej-röster och att 13 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 16.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt M-, L-, KD- och C-ledamöternas förslag

att hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden ska bestå av 20 ledamöter och 20 ersättare under mandatperioden 1 januari 2017 - 31 december 2017.

RESERVATION

S, MP och V-ledamöterna reserverade sig mot fullmäktiges beslut.

Härefter yttrade sig valberedningens ordförande Fredrik Saweståhl.

Fullmäktige beslutade enligt valberedningens förslag att medge befrielse för Jonathan Hjelmåker (KD), ersättare i landstingsfullmäktige, valkrets 1, för Veera Florica Rajala (MP), ersättare i landstingsfullmäktige, valkrets 3, för Jenny Hjalmarsson (S), ersättare i kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, för Lars Björndahl (M), ersättare i kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, befrielse från och med 1 januari 2017, för Eva von Wowern (KD), ersättare i kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, befrielse från och med 1 januari 2017, för Robert Johansson (S), ledamot i styrelsen för stiftelsen Stockholms läns museum, för Ulrika Lorentzi (S), ersättare i skärgårdsstiftelsen i Stockholms län samt för Magnus Svensson (M), ersättare i övervakningsnämnden Stockholms centrums andra.

Val

Fullmäktige valde enligt valberedningens förslag

Landstingsfullmäktige för tiden 15 november 2016 - 7 november 2017

Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
M Annika Sandström	S Mikael Sundesten	KD Inger Strömbom

Sekreterare

- Elisabeth Angard Levander

Ersättare för sekreterare

- Hanna Schraml Nyström
- Agneta Marmestrand-Ruud

Trafiknämnden för tiden 15 november 2016 - 31 december 2016

Ersättare

(MP) Malin Fijen Pacsay (efter Vivanne Gunnarsson)

Hälso- och sjukvårdsnämnden för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2017

Ledamöter	Ersättare
(M) Marie Ljungberg Schött	(M) Anne-Marie Larsson
(M) Inger Akalla	(M) Catarina Ekeståhl
(M) Gunilla Helmerson	(M) Jane Gustavsson
(M) Lotta Lindblad-Söderman	(M) Sofia Paulsson
(M) Olle Reichenberg	(M) Caroline Wallensten
(M) Cecilia Löfgreen	(L) Jessica Ericsson
(L) Anna Starbrink	(L) Hans Andersson

(L) Amelie Tarschys Ingre
(KD) Ella Bohlin
(C) Karin Fälldin
(S) Dag Larsson
(S) Tove Sander
(S) Petra Larsson
(S) Victor Harju
(S) Tuva Lund
(MP) Susanne Nordling
(MP) Bordläggs
(V) Håkan Jörnehed
(V) Pia Ortiz Venegas
(SD) Jörgen Bengtsson
(KD) Maria Fälth
(KD) Margaretha Åkerberg
(C) Kent Ivarsson
(S) Jens Sjöström
(S) Hanna Stymne-Bratt
(S) Nina Portocarrero Flores
(S) Anders Lönnberg
(S) Christina Enocson-Mårtensson
(S) Parvin Araghi
(MP) Marie-Helena Fjällås
(MP) Shadi Larsson
(V) Catharina Wahlgren
(SD) Ulf Landström

Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
(L) Anna Starbrink	(M) Marie Ljungberg Schött	(S) Dag Larsson

Trafiknämnden för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2017

Ledamöter	Ersättare
(M) Kristoffer Tamsons	(M) Mikael T. Eriksson
(M) Lennart Kalderén	(M) Staffan Olsson
(M) Leif Gripestam	(M) Arin Karapet
(M) Susanne Sjöblom	(M) Zanna Rådén Mårtensson
(M) Harry Bouveng	(L) Bo Persson
(M) Lars Berglund	(L) Lars Tunberg
(L) Sara Svanström	(KD) Fredrik Wallén
(L) Christoffer Fagerberg	(KD) Christina Blom-Andersson
(KD) Karl Henriksson	(C) Bosse Andersson
(C) Gustav Hemming	(C) Tage Gripenstam
(S) Talla Alkurdi	(S) Conny Fogelström
(S) Sven-Inge Nylund	(S) Alexander Petersson
(S) Stefan Johansson	(S) Annika Andersson Ribbing
(S) Ayla Eftekhari	(S) Viktor Ellström
(S) Susanne Lund	(S) Michaela Lööf
(S) Elof Hansjons	(MP) Sabina Edelman
(MP) Malin Karlsson	(MP) Niklas Thidevall
(MP) Niklas Gladh	(MP) Malin Fijen Pacsay
(V) Gunilla Roxby Cromvall	(V) Anna Sehlin
(SD) Mats Arkhem	(SD) Sebastian Lindqvist

Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
(M) Kristoffer Tamsons	(L) Sara Svanström	(S) Talla Alkurdi

Tillväxt- och regionplaneringsnämnden för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2017

Ledamöter	Ersättare
(M) Charlotte Broberg	(M) Nikolina Bucht
(M) Pehr Granfalk	(M) Jan Holmberg
(M) Mikael Igelström	(M) Kjell Jansson
(M) Christina Eklund	(L) Mia Franzén

(L) Mattias Lönnqvist	(L) Tobias Davidsson
(KD) Lennart Nilsson	(KD) Carl Johan Schiller
(C) Gustav Hemming	(C) Bosse Andersson
(S) Jens Sjöström	(S) Meeri Wasberg
(S) Johnny Nadérus	(S) Jan Valeskog
(S) Carina Paulsson	(S) Freddie Lundqvist
(S) Emma Lidell	(S) Karl-Olov Jansson
(MP) Tomas Eriksson	(MP) Malin Fijen Pacsay
(V) Anna Sehlin	(V) Lisa Rasmussen

Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
(C) Gustav Hemming	(M) Charlotte Broberg	(S) Jens Sjöström

Kulturnämnden för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2017

Ledamöter	Ersättare
(M) Rickard Wessman	(M) Arslan Bicen
(M) Benjamin Dousa	(M) Antonia Jaksic
(M) Edvin Alam	(M) Magnus Nilsson
(L) Gunnel Orselius-Dahl	(L) Paula Ternström
(KD) Lennart Nilsson	(C) Fredrik Lindstål
(S) Robert Johansson	(S) Lilja Johansson Lindfors
(S) Adnan Can	(S) Moa Sahlin
(S) Bim Eriksson	(MP) Aviva Barczewska
(MP) Tomas Melin	(V) Isabell Flygare

Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
(L) Gunnel Orselius-Dahl	(M) Rickard Wessman	(S) Robert Johansson

Patientnämnden för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2017

Ledamöter	Ersättare
(M) Pia Helleday	(M) Björn Falkeblad
(L) Lena Huss	(KD) Stefan Dozzi
(KD) Eva Lannerö	(S) Kerstin Mannerquist
(C) Eva-Britt Sandlund	(MP) Holger von Fircks
(S) Eleonor Eriksson	
(MP) Lars Harms-Ringdahl	
(V) Elisabeth Ulin Karlsson	
(SD) Ingrid Hult	

Ordförande	Vice ordförande
(KD) Eva Lannerö	(S) Eleonor Eriksson

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

Ersättare

(S) Bordläggs	(efter Jenny Hjalmarsson)

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje för tiden 1 januari 2017 - 31 december 2018

Ersättare

(M) Christian Söderman (efter Lars Björndahl)
(KD) Margaretha Åkerberg (efter Eva von Wowern)

Mälardalsrådet för tiden 15 november 2016 intill slutet av ordinarie rådsmöte 2019

Ersättare

(V) Mohibul Ezdan Khan (efter Sverre Launy)

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

Ersättare

(S) Bordläggs (efter Ulrika Lorentzi)
(MP) Bordläggs (efter Melinda Midemalm)

Stiftelsen Stockholms län Äldrecentrum för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

Ersättare

(S) Margareta Ohlin (efter Tuva Lund)

Stiftelsen Stockholms läns museum för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

Ledamot

(S) Ewa Carlsson Hallberg (efter Robert Johansson)

Övervakningsnämnden Stockholms centrums andra för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

Ersättare

(M) Bordläggs (efter Magnus Svensson)

Stiftelsen Vetenskapsstaden för tiden 15 november 2016 - 31 december 2018

(-) Anne Rundquist (efter Toivo Heinsoo)

Förvaltningsrätten i Stockholm för tiden 15 november 2016 - 31 december 2019

Nämndemän

(M) Marietta de Pourbaix-Lundin (efter Beshir Abdulkadir Osman)
(M) Kjell-Åke Karlsson (efter Göran Löfgren)
(M) Rose-Marie Kronberg (efter Hans Breismar)
(M) Lars-Erik Alversjö (efter Lennart Bergh)

(M)	Bordläggs	(efter Ulrika Roselius)
(L)	Anders Lindgren	(efter Ragnar Andersson)
(L)	Jan Reuterdahl	(efter Rebecca Bengtsson)
(S)	Bordläggs	(efter Maj Ferdinandsson)
(S)	Bordläggs	(efter Christer Karlsson)
(S)	Bordläggs	(efter Reijo Lintunen)
(S)	Bordläggs	(efter Saleh Sallar)
(S)	Bordläggs	(efter Moa Bergqvist)
(S)	Bordläggs	(efter Ann-Louise Lindström)
(S)	Bordläggs	(efter Fredrik Johansson)
(V)	Diangelo Grönskog	(efter Marja Hillerström)
(V)	Bordläggs	(efter Kenneth Fröberg)
(MP)	Annika Hansen Eriksson	(efter Jan Nilsson)
(SD)	Bordläggs	(efter Emilia Johansson)

Svea Hovrätt för tiden 15 november 2016 - 31 december 2019

Nämndemän

(S)	Bordläggs	(efter Christina Nordlander)

Nominering

Valberedningen föreslår fullmäktige att nominera

Regionala etikprövningsnämnden för perioden 1 januari 2017 - 31 december 2019

(M) Magnus Nilsson
(M) Bordläggs
(KD) Bordläggs
(C) Bordläggs
(C) Bordläggs
(MP) Livija Ginters
(V) Laila Leymann
(V) Jan Wattsgård
(SD) Josef Strand

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 185
Nya motioner
LS 2016-1404, 2016-1405, 2016-1406, 2016-1407, 2016-1408

Inleddes kl. 21.14 och avslutades kl. 21.15.

Nr 2016:35 av Gunnar Sandell m.fl. (S) om att öka invånarnas hälsa genom hälsosamtal

Nr 2016:36 av Dag Larsson (S) om att återinföra hälsomottagningarna i Handen, Järva och Södertälje

Nr 2016:37 av Tomas Eriksson m.fl. (MP) om ny upphandlingsorganisation i Stockholms läns landsting

Nr 2016:38 av Marina A Davidsdotter (V) om att införa elbilspool i Stockholms läns landsting

Nr 2016:39 av Dan Kareliusson m.fl. (SD) om möjligheten att införa markörhundar för tidig lungcancerdiagnostik

Motionerna remitterades till landstingsstyrelsen för beredning.

§ 186
Nya interpellationer
LS 2016-1380, 2016-1381, 2016-1382, 2016-1383, 2016-1384, 2016-1385, 2016-1386, 2016-1387, 2016-1388

Inleddes kl. 21.15 och avslutades kl. 21.15.

Nr 2016:28 av Erika Ullberg (S) om åtgärder till följd av utredningarna kring Macchiarini

Nr 2016:29 av Tomas Eriksson (MP) om upphandling av strategiska fastigheter

Nr 2016:30 av Birgitta Sevefjord (V) om nedläggningen av länets hälsomottagningar

Nr 2016:31 av Jens Sjöström (S) gällande sammanställning av bristen på specialistsjuksköterskor inom landstinget

Nr 2016:32 av Vivianne Gunnarsson (MP) om brandriskerna i den nya bussterminalen vid Slussen

Nr 2016:33 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om konsekvensen av neddragna busslinjer

Nr 2016:34 av Rickard Wall (-) om målkonflikter i trafiksystemet

Nr 2016:35 av Rolf Lindell (S) om tjänstemäns befogenheter i landstingets strategiska fastighetsinvesteringar

Nr 2016:36 av Gunilla Roxby Cromvall (V) om könsdiskriminerande och sexistisk reklam

Interpellationerna godkändes och ska besvaras vid nästa sammanträde.

Avslutning

Ordföranden avslutade sammanträdet kl. 21.17.

Vid protokollet

Elisabeth Angard Levander

Karin Mikaelsson

Förnamn	Efternamn	Parti	Ankom	Utgick	Ersätter
Ebbe	Adolfsson	(S)	18:44	21:16	Swapna Sharma
Jessica	Aftén Moback	(M)	10:23	18:43	
Inger	Akalla	(M)	10:15	21:18	
Ahmed	Ali Salad	(S)	09:34	21:15	
Talla	Alkurdi	(S)	10:00	21:15	
Hans	Andersson	(L)	09:43	21:15	
Lowisa	Anderzon	(S)	10:27	15:34	
Parvin	Araghi	(S)	09:53	15:34	
Mats	Arkhem	(SD)	16:43	21:16	Arnold Boström
Aviva	Barczewska	(MP)	12:30	21:18	
Thomas	Bengtsson	(MP)	10:02	21:15	
Lars	Berglund	(M)	10:24	21:18	
Stefan	Bergström	(C)	10:03	21:15	
Nicole	Bistoletti	(M)	10:00	21:16	
Lars	Björndahl	(M)	09:59	21:18	
Christina	Blom-Andersson	(KD)	13:06	16:47	Eva Lannerö
Ann	Bly Lässman	(S)	12:11	21:16	
Theo	Bodin	(V)	10:02	21:18	
Ella	Bohlin	(KD)	10:01	21:18	
Arnold	Boström	(SD)	09:26	16:41	
Harry	Bouveng	(M)	11:52	16:41	
Charlotte	Broberg	(M)	12:59	17:43	
Hanna	Broberg	(M)	12:50	21:18	
Nikolina	Bucht	(M)	09:50	18:04	
Adnan	Can	(S)	09:38	21:15	
Per	Carlberg	(SD)	09:57	21:16	
Daniel	Carlstedt	(S)	17:03	21:18	Curre Hansson
Peter	Carpelan	(M)	09:59	21:16	
Kemo	Ceesay	(S)	10:01	21:18	Carina Paulsson
Marina	Davidsdotter	(V)	16:45	21:18	Thomas Magnusson
Monzer	Dia	(S)	10:02	21:18	
Benjamin	Dousa	(M)	12:45	21:15	
Sahir	Drammeh	(MP)	09:59	21:17	Michel Silvestri
Sabina	Edelman	(MP)	11:14	18:04	
Christina	Eklund	(M)	10:46	21:18	
Aram	El Khoury	(KD)	09:57	21:16	
Christina	Enocson-Mårtensson	(S)	09:31	21:15	
Jessica	Ericsson	(L)	09:50	21:18	
Eleonor	Eriksson	(S)	09:59	21:18	
Mikael T.	Eriksson	(M)	09:42	17:01	
Thomas	Eriksson	(M)	17:03	21:17	Mikael Igelström
Tomas	Eriksson	(MP)	10:03	21:18	
Mohibul	Ezdani Khan	(V)	16:43	21:18	Ifrah-Degmo Mohamed
Christoffer	Fagerberg	(L)	12:37	21:18	Cecilia Elving
Malin	Fijen Pacsay	(MP)	10:00	18:42	
Marie-Helena	Fjällås	(MP)	10:01	21:18	Helena Hellström Gefwert
Isabell	Flygare	(V)	10:03	21:18	

Conny	Fogelström	(S)	10:01	21:15	
Daniel	Forslund	(L)	11:45	21:16	
Mia	Franzén	(L)	09:54	11:54	Ninos Maraha
Karin	Fälldin	(C)	10:03	21:15	
Maria	Fälth	(KD)	09:56	21:15	
Peter	Godlund	(MP)	18:43	21:17	Amanda Palmstierna
Pehr	Granfalk	(M)	09:34	21:15	
Leif	Gripestam	(M)	10:02	21:18	
Vivianne	Gunnarsson	(MP)	10:03	21:18	
Elof	Hansjons	(S)	09:40	21:18	
Curre	Hansson	(S)	09:41	17:02	
Victor	Harju	(S)	12:04	21:16	
Rebwar	Hassan	(MP)	10:02	21:15	
Margot	Hedlin	(L)	09:44	12:36	Cecilia Elving
Gunilla	Helmerson	(M)	10:10	21:16	
Gustav	Hemming	(C)	10:03	21:18	
Karl	Henriksson	(KD)	09:58	21:15	
Kia	Hjelte	(M)	13:57	21:17	Anne-Marie Larsson
Staffan	Holmberg	(S)	09:22	13:59	
Sadid	Hossain	(S)	10:01	21:18	Johan Sjölander
Ingrid	Hult	(SD)	10:15	21:17	
Ola	Hägg	(S)	10:02	17:01	Adriana Haxhimustafa
Mikael	Igelström	(M)	10:01	17:01	
Nils	Ingelström	(M)	09:51	21:17	
Sandra	Ivanovic Rubin	(MP)	18:43	21:17	Malin Fijen Pacsay
Kent	Ivarsson	(C)	10:02	21:15	Mia Wallgren
Antonia	Jaksic	(M)	11:54	21:18	
Kjell	Jansson	(M)	10:30	18:58	
Robert	Johansson	(S)	09:55	21:16	
Hanna	Jokio	(S)	10:01	21:16	
Nikoletta	Jozsa	(L)	09:38	21:18	
Håkan	Jörnehed	(V)	10:03	21:18	
Lennart	Kalderén	(M)	09:35	21:17	
Arin	Karapet	(M)	10:06	21:17	
Dan	Kareliusson	(SD)	10:00	21:17	
Malin	Karlsson	(MP)	10:01	21:03	
Maria	Kjellsdotter Rydinger	(S)	10:01	21:18	
Ulf	Landström	(SD)	09:38	21:18	
Erik	Langby	(M)	10:23	21:16	
Anne-Marie	Larsson	(M)	09:35	13:56	
Dag	Larsson	(S)	09:49	21:18	
Petra	Larsson	(S)	09:58	21:16	
Shadi	Larsson	(MP)	10:01	21:15	
Kristin	Lilieqvist	(MP)	09:59	11:55	Amanda Palmstierna
Jonas	Lindberg	(V)	10:02	21:16	
Rolf	Lindell	(S)	09:48	21:15	
Paul	Lindquist	(M)	10:01	21:18	
Morgan	Lindqvist	(M)	18:43	21:15	Zanna Mårtensson

Gun-Britt	Lindström	(MP)	21:04	21:17	Malin Karlsson
Elina	Linna	(V)	10:06	15:44	Ifrah-Degmo Mohamed
Marie	Ljungberg Schött	(M)	09:59	21:18	
Petteri	Louhema	(V)	09:50	16:41	
Susanne	Lund	(S)	09:45	21:15	
Tuva	Lund	(S)	09:34	21:16	
Freddie	Lundqvist	(S)	10:02	21:18	
Marita	Lärnestad	(M)	10:32	21:15	Delmon Haffo
Cecilia	Löfgreen	(M)	09:46	21:15	
Anders	Lönnberg	(S)	13:03	19:07	
Ulf	Lönnberg	(KD)	17:01	21:17	Eva Lannerö
Mattias	Lönnqvist	(L)	10:00	21:18	
Michaela	Lööf	(S)	17:02	21:15	Adriana Haxhimustafa
Thomas	Magnusson	(V)	10:03	16:41	
Kerstin	Mannerquist	(S)	09:29	21:15	
Ninos	Maraha	(L)	12:26	21:15	
Tomas	Melin	(MP)	12:25	21:18	
Karin	Michal	(MP)	09:55	21:16	
Galina	Monsalves Leal	(S)	10:30	21:18	
Alfonso	Morales	(S)	09:38	21:16	
Martina	Mossberg	(M)	10:24	20:00	
Zanna	Mårtensson	(M)	09:52	18:42	
Johnny	Nadérus	(S)	10:01	17:06	
Maria	Norbell	(S)	15:35	21:16	Lowisa Anderzon
Lise-Lotte	Nordfeldt	(SD)	09:48	21:18	
Susanne	Nordling	(MP)	10:04	21:18	
Sven-Inge	Nylund	(S)	09:58	21:16	
Thore	Nyman	(S)	09:50	12:10	Ann Bly Lässman
Anders	Olander	(C)	09:59	21:15	
Staffan	Olsson	(M)	10:01	21:18	
Amanda	Palmstierna	(MP)	15:38	18:42	
Sofia	Paulsson	(M)	09:51	21:15	
Kerstin	Pettersson	(V)	11:53	21:16	Pia Ortiz Venegas
Antonella	Pirrone	(KD)	10:00	21:18	Thorbjörn Larsson
Nina	Portocarrero Flores	(S)	10:14	21:15	
Olle	Reichenberg	(M)	09:19	21:16	
Natalia	Ringblom	(M)	16:42	21:18	Harry Bouveng
Torbjörn	Rosdahl	(M)	09:57	21:15	
Gunilla	Roxby Cromvall	(V)	10:02	21:17	
Göran	Råsmar	(C)	10:13	21:15	Lukas Forslund
Stefan	Saläng	(L)	14:49	21:16	Amelie Tarschys Ingre
Gunnar	Sandell	(S)	15:35	21:18	Parvin Araghi
Tove	Sander	(S)	10:01	17:42	
Annika	Sandström	(M)	09:59	21:17	
Fredrik	Saweståhl	(M)	09:56	21:15	
Anna	Sehlin	(V)	10:02	21:16	
Birgitta	Sevefjord	(V)	10:04	21:18	
Swapna	Sharma	(S)	09:50	17:15	

Susanne	Sjöblom	(M)	11:36	21:15	
Jens	Sjöström	(S)	09:58	21:18	
Christian	Staf	(SD)	12:18	21:16	Henrik Vinge
Anna	Starbrink	(L)	10:01	21:18	
Inger	Strömbom	(KD)	09:56	09:56	
Inger	Strömbom	(KD)	09:57	21:18	
Hanna	Stymne-Bratt	(S)	09:36	21:15	
Mikael	Sundesten	(S)	09:57	21:18	
Jan Olov	Sundström	(M)	10:07	21:18	Lotta Lindblad-Söderman
Sara	Svanström	(L)	09:52	21:18	
Kristoffer	Tamsons	(M)	10:03	21:18	
Amelie	Tarschys Ingre	(L)	10:00	14:47	
Monica	Tedestam Berglöw	(SD)	09:59	21:17	
Gunilla	Thorsson	(L)	15:38	21:18	Hans Åberg
Lars	Tunberg	(L)	09:58	21:16	
Tara	Twana	(S)	09:30	10:00	
Tara	Twana	(S)	10:02	21:16	
Elisabeth	Ulin Karlsson	(V)	16:42	21:17	Petteri Louhema
Erika	Ullberg	(S)	10:01	21:18	
Boris	von Uexküll	(M)	09:59	21:16	
Catarina	Wahlgren	(V)	10:04	20:00	
Rickard	Wall	(-)	09:39	21:15	
Fredrik	Wallén	(KD)	09:59	21:15	
Caroline	Wallensten	(M)	09:27	21:17	Pia Helleday
Meeri	Wasberg	(S)	12:52	21:16	
Rickard	Wessman	(M)	09:40	21:17	
Anne	Wompa	(M)	18:44	21:15	Jessica Aftén Moback
Hans	Åberg	(L)	10:01	15:35	
Margaretha	Åkerberg	(KD)	10:06	21:18	
Linda	Älegård	(S)	10:00	21:16	
Arvid	Öhlin	(M)	10:05	21:17	
Erik	Östman	(C)	10:00	21:15	Bosse Andersson

Stockholms läns landsting

INTERPELLATIONSSVAR

Barn- och äldrelandstingsråd
Ella Bohlin (KD)

2016-09-08 LS 2016-0650

Svar på interpellation 2016:13 av Tara Twana (S) om att utrikes födda kvinnor får en sämre förlossningsvård

Tara Twana har ställt följande frågor:

1. *Är du nöjd med förlossningsvården när vi ser att utrikes födda kvinnor i större utsträckning drabbas av förlossningsskador?*
2. *Vad konkret kommer du göra för att alla födande kvinnor ska känna sig trygga med förlossningsvården och i kommunikationen med förlossningspersonalen?*
3. *Vilka utbildningsindatser avser du initiera för att säkra att det finns tid för barnmorskor att vidareutbilda sig för att kunna bemöta utrikes födda kvinnor på ett bättre sätt?*

Som svar vill jag anförande följande:

I Sverige och i Stockholm har vi en bra förlossningsvård som vi kan vara stolta över, men det finns alltid saker som kan förbättras. En utmaning som vi står inför är bland annat den som lyfts i interpellationen, hur vi på bästa sätt kan möta utrikes födda kvinnor som på grund av många olika orsaker inte har förutsättningarna att ta till sig all den information som finns och där sjukvården inte kan möta dem på det sätt som behövs.

Under våren och sommaren har vi sjösatt ett stort arbete med att utveckla förlossningsvården i länet. En satsning på 113 miljoner kronor under 2015 och 2016 som grundar sig i en överenskommelse mellan regeringen och SKL som ska gå till att förbättra förlossningsvården och kvinnors hälsa. Under 2017-2019 kommer ytterligare pengar att tillskjutas förutsatt att riksdagen godkänner det i regeringens budget.

De insatser som vi valt att satsa på vill vi ska leda till en mer tillgänglig, säker, kunskaps-baserad och jämlik vård på alla olika nivåer. I arbetet att stärka kvinnors hälsa är insatser som främjar socioekonomiskt utsatta grupper mycket angelägna.

För att stärka både kontinuiteten i förlossningsvården för alla kvinnor och för särskilt prioriterade patientgrupper har Södertälje sjukhus under 2016 fått ett utökat förlossningsuppdrag. Uppdraget innebär att Södertälje sjukhus ska utveckla en integrerad och sammanhållen process i förlossningsvården samt omhändertagandet av prioriterade patientgrupper. Den helhetstanke kring förlossning som tidigare karaktäriserat exempelvis Södra BB:s arbetssätt med kontinuitet genom hela vårdkedjan kommer att kunna appliceras och utvecklas inom detta uppdrag.

Uppdraget består av fyra delar:

1. Samverkan mellan öppenvårdsverksamheten på sjukhuset och MVC/BVC. Samverkan sker både kring enskilda patienter och arbetssätt så som rotationstjänster.
2. Utökad Auroramottagning och etablering av en särskild mottagning för flyktingar BB Södertälje har historiskt sett haft en stor andel flyktingar med olika grad av traumatiska upplevelser bakom sig. Många av dessa kvinnor har stort behov av trygghet och stöd inför och under förlossning.
3. Stärka det kontinuerliga stödet vid förlossning för alla kvinnor
4. Utveckla framtidens "BB-hemma" i samverkan med BVC

Uppdraget förväntas generera fler besök i öppenvården per förlossning för att möjliggöra en ökad tillgänglighet och kontinuitet i vården för utsatta patientgrupper. Det ingår även i uppdraget att utveckla och utvärdera ett förändrat arbetssätt med stärkta resurser till utsatta patientgrupper. De lärdommar vi får genom detta arbete hoppas vi sedan kunna sprida till övrig förlossningsvård.

En annan stor satsning är på de så kallade kulturtolksdoulorna där projekt kommer att startas i Södertälje samt i Västerort. En kulturtolksdoula syftar till att överbrygga avståndet och stärka relationen mellan den gravida kvinnan och landstingets organisation kring barnafödandet. Kulturtolksdoulan fungerar som en ambassadör. Hon kan språkligt och kulturellt bekräfta kvinnans ursprung och samtidigt lotsa kvinnan in i den svenska sjukvårdsstrukturen. Därmed kan kvinnan ges kunskap och möjligheten att ta hand om sig och sin graviditet på bästa sätt. Till skillnad från den konventionella tolken kan kulturtolksdoulan erbjuds kvinnan en kontinuerlig kontakt och stöd genom doulan. Kulturtolksdoulans arbete med den enskilda kvinnan kan också bidra till att andra kvinnor och familjer i kvinnans närhet får insyn och förståelse för sjukvårdens organisation inklusive hälsofrämjande information gällande graviditet och förlossning. En förutsättning är att kvinnan har vilja och möjlighet att följa basprogrammet. Utlandsfödda kvinnor skriver in sig senare på mödravården och uteblir från besök i större utsträckning än svenskfödda, två faktorer som påverkar mödravårdens möjlighet att bedöma kvinnan och graviditetens utveckling. Språket, den psykosociala integrationen, tilliten till sjukvården och den egna kulturen inom familjen spelar in. Detta är några saker som vi hoppas kunna förebygga genom att erbjuda kulturtolksdoulor.

Ytterligare några satsningar som föreslagits är:

- Insatser för att minska antalet förlossningsskador
- Hembesök under graviditet. Öka möjligheterna för barnmorskorna att göra hembesök hos familjer som har behov av utökat stöd, i vissa fall tillsammans med socialtjänsten
- Informationsinsats avseende kvinnlig könsstympning. Vidareutveckla och erbjuda utbildningar till mödravårdscentraler, barnavårdscentraler, skolhälsovården och ungdomsmottagningar i Stockholms län om kvinnlig könsstympning.
- Mottagande av migranter och deras behov. Tillfällig förstärkning till mottagningar som tar emot migranter, avser t ex preventivmedel, aborter, vård av infektioner.
- Förbättra tillgängligheten på informationsmaterial om tex grundläggande kroppskunskap, intimhygien, sexualkunskap, förlossningsvård med mera.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Ella Bohlin
Barn- och äldrelandstingsråd (KD)

Svar på interpellation 2016:15 av Tara Twana (S) om plattformsbarriärer i kollektivtrafiken

Tara Twana (S) har ställt följande frågor till mig:

1. Anser du att det görs tillräckligt för att öka säkerheten för resenärerna i kollektivtrafiken?
2. När kommer utredningens slutsatser att presenteras i trafiknämnden?
3. Finns det något som hindrar förvaltningen att installera plattformsbarriärer på de största t-banestationerna med flest resenärer?

Som svar vill jag anföra följande:

Med 800.000 dagliga resenärer utgör Stockholms kollektivtrafik navet i vår region för tillväxt och arbetstillfällen. Med fler människor som reser och nyttjar vår kollektivtrafik ökar också betydelsen av väldformulerade svar på frågor om trygghet och säkerhet för resenärerna. Säkerheten i system och trygghet för resenärerna i kollektivtrafiken är högt prioriterat för Stockholms läns landsting.

Utredningens slutsatser presenterades för Trafiknämnden den 23 augusti. Då konstaterade Socialdemokraterna i ett särskilt uttalande att de uppskattar den analys som Trafikförvaltningen gjort och ställde sig positiva till de föreslagna försök som nu inleds i kollektivtrafiken, med fullskaletester av plattformsbarriärer inom beslutad budget, på två stationer i tunnelbanenätet 2017-2018. Fullskaletestet kommer utvärderas och uppföljas.

Min ambition som trafiklandstingsråd är att alltid utveckla och förbättrakollektivtrafiken i vårt län. Installationer av plattformsbarriärer på de största stationerna i Stockholms tunnelbanesystem fordrar ekonomiska muskler för att kunna bära både investerings- och driftskostnader.

Vi fortsätter bevaka frågan aktivt och jag avser återkomma till landstingsfullmäktige om det finns något ytterligare att tillägga.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 8 september 2016

Kristoffer Tamsons

Postadress Box 22550 104 22 STOCKHOLM
Besöksadress Landstingshuset Hantverkargatan 45
Telefon 08-737 25 00 *(vx)*
E-mail kristoffer.tamsons@politik.sll.se

Stockholms läns landsting

INTERPELLATIONSSVAR

Barn- och äldrelandstingsråd
Ella Bohlin (kd)

2016-11-09 LS 2016-1066

Svar på interpellation 2016:18 av Christina Enocson (S) om tillgängligheten till ögonbottenfotografering för patienter med diabetes

1. Hur ska du säkerställa att ögonbottenfotografering finns tillgänglig på samtliga vårdcentraler för patienter med diabetes?

Ögonbottenfotografering är en mycket viktig undersökning för en patient med diabetes för att i tid upptäcka skador i de små kärlen i ögonbotten, som oupptäckta och obehandlade kan leda till blindhet. Det är av stor vikt att alla invånare i Stockholms Läns landsting får tillgång till denna undersökning.

Ögonbottenfotografering ingår inte och har aldrig ingått i husläkaravtalet. Husläkarmottagningarna saknar såväl utrustning som personal för att utföra denna undersökning.
Ögonbottenfotografering erbjuds via S.t Eriks ögonsjukhus eller via vårdval specialiserad ögonsjukvård. Över 20 vårdgivare i länet har idag tilläggsuppdrag att erbjuda screening av diabetespatienter.

På S:t Eriks ögonsjukhus finns ett mobilt team som efter överenskommelse kan åka till husläkarmottagningar och där utföra denna undersökning. Husläkarmottagningarna kallar sina patienter till undersökning på en dag och tid som överenskommits med mobila teamet. Under en heldag kallas 25-40 patienter. Husläkarmottagningarna sköter kallelserna via brev, registreringen av patienten vid ankomst, upplåter väntrum, bokar upp ett undersökningsrum som då inte kan användas för vanliga husläkarbesök. För detta arbete har husläkarmottagningarna behållit den patientavgift på 100 kr som egentligen skulle ges till S:t Eriks mobila team. Många av patienterna har uppnått högkostnadsskydd och då får inte husläkarna någon ersättning alls.

26 av 206 husläkarmottagningar använder sig idag inte längre av mobila teamet för ögonbottenfotografering. En anledning kan vara den omfattande administrationen som krävs inför ett besök av mobila teamet. Dessa husläkarmottagningar skriver istället remiss i första hand till någon av de 20-tal öppenvårdsmottagningar som finns inom vårdvalet och i andra hand till S:t Eriks ögonsjukhus. Beslut om vart remissen ska skickas ska ske i samråd med patienten.

För en del yrkesverksamma patienter kan det vara bättre att gå till en öppenvårdsmottagning i närheten av där man arbetar istället för att åka till sin husläkarmottagning på en fast dag då mobila teamet kommer dit.

Flera öppenvårdsmottagningar inom vårdvalet har idag ledig kapacitet för ögonbottenfotografering.

På S.t Eriks ögonsjukhus och av mobila teamet genomfördes under perioden januari till september 2015 15 200 ögonbottenundersökningar. Under samma period i år genomfördes 13 700 undersökningar.

Inom vårdval specialiserad ögonsjukvård genomfördes under perioden januari till september 2015 6 800 undersökningar. Under samma period i år genomfördes 7 700 ögonbottenfotograferingar utförda inom vårdvalet.

Alltså har antalet ögonbottenfotograferingar minskat med omkring 600 eller 2,7 procent av totalt 22 000 hittills i år.

2. Har du för avsikt att föreslå regelförändringar för att få alla vårdcentraler att åter igen erbjuda ögonbottenfotografering till sina patienter med diabetes?

Husläkarmottagningarna erbjuder ögonbottenfotografering för patienter med diabetes, antingen via St Eriks mobila team eller via remiss till någon av de 20 vårdval inom specialiserad ögonsjukvård. Det är viktigt att nå de patienter som väljer att inte gå till sin ögonbottenundersökning och att förstå skälet till att de avböjer eller uteblir. Jag känner mig trygg med att allmänläkaren följer upp och förbättrar sina rutiner, enligt t.ex 4D, för att nå patienter med diabetes som väljer att inte genomföra ögonbottenfotograferingen.

Ella Bohlin
Barn- och äldrelandstingsråd (KD)

Trafiklandstingsrådet
Kristoffer Tamsons (M)

2016-11-10 LS 2016-1068

Svar på interpellation 2016:20 av Gunilla Roxby Cromwall (V) om köp av A-Train AB

Gunilla Roxby Cromwall (V) har ställt följande frågor till mig:

1. Hur ser du på förslaget att Uppsala och Stockholms läns landsting bör köpa A-Train AB?
2. Är du beredd att utreda förutsättningarna för Uppsala och Stockholms läns landsting att köpa A-Train AB?

Som svar vill jag anföra följande:

Arlanda flygplats, som till stora delar är en garant för tillväxt och utveckling i Stockholmsregionen, växer rekordsnabbt. Flygplatsen själv gör bedömningen att antalet resenärer kommer öka från dagens nivåer på 23 miljoner dagliga resande till 35 miljoner år 2040.

Till detta går då att föra också den politiska utmaningen att säkerställa goda resandeförbindelser med kollektivtrafik till och från flygplatsen.

Arlandabanan byggdes som en OPS-lösning på 1990-talet, och har genom sin säregna ägarstruktur skilts från staten och är i dag helt privat. Sedan ett par år bedriver också Stockholms läns landsting pendeltågstrafik till och från Arlanda tillsammans med Uppsala läns landstings kollektivtrafikmyndighet UL. Det har varit till gagn för invånare och resenärer, men där vi också kunnat konstatera att passageavgifterna för av- och påstigande ökat markant över tid på grund av det avtal som är tecknat med A-Train AB.

Detta avtal har för Stockholms läns landsting också inneburit att angöringskostnaden för stationen Arlanda C uppgår till uppemot 100 miljoner kronor per år, att jämföra med de 160 miljoner kronor som Stockholms läns landsting årligen betalar i banavgifter till Trafikverket för att kunna trafikera pendeltågsnätet. Denna snäva fördelning är inte långsiktigt hållbar för varken Stockholms läns landsting eller pendeltågsresenärerna.

Det är tveklöst så att det behövs politisk handling för att bättre kunna få till stånd förbättrade resmöjligheter på Arlandabanan och med Arlanda Express. Huruvida det är Stockholms läns landsting eller Uppsala läns landsting eller staten som ska ta ansvaret för djupare dialog med A-Train AB återstår att se och kräver breda och blocköverskridande samtal både på regional nivå såväl som på nationell nivå. Med mindre än att detta sker kan inte processen föras fram.

Jag har väckt frågan om inte staten borde ställa sig frågan om att delvis eller helt lösa in avtalet med A-Train AB i syfte att skapa bättre resandemöjligheter för tillväxten, jobben och handeln i Stockholmsregionen. Den frågan bör fortsatt diskuteras brett.

Postadress	*Besöksadress*	*Telefon*	*E-mail*
Box 22550	Landstingshuset	08-737 25 00 *(vx)*	kristoffer.tamsons@politik.sll.se
104 22 STOCKHOLM	Hantverkargatan 45		

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 10 november 2016

Kristoffer Tamsons

Stockholms läns landsting
Investerings- och fastighetslandstingsråd
Paul Lindquist (M)

INTERPELLATIONSSVAR

LS 2016-1069

Svar på interpellation 2016:21 av Rickard Wall (-) om stopp för utförsäljningen av landstingsparken

Rickard Wall har ställt ett antal frågor vilka besvaras nedan.

Anser du fortfarande att det är aktuellt att gå vidare med försäljningen av delar av Landstingsparken, och i så fall, vilka är dina planer för projektet?

Landstingsfullmäktige beslutade i samband med beslut om SLL Mål och budget 2017, LS 2016-0257, att ge landstingsstyrelsen ett tydligt uppdrag att utreda framtiden för fastigheterna Asplunden 6 och 7 där Landstingsparken är belägen. Fullmäktige angav samtidigt att en förutsättning för uppdraget är att områdets parkkaraktär bevaras och utvecklas. Mot den bakgrunden så anser jag att det fortfarande är aktuellt att gå vidare med att utreda förutsättningarna för en försäljning av delar av Landstingsparken.

Fastigheterna Asplunden 6 och 7 ligger i ett attraktivt bostadsområde på Kungsholmen mellan Norr Mälarstrand och Hantverkargatan nära Rålambshovsparken och Stockholms Stadshus. Fastigheterna består, förutom av uppskattade grönytor, av ett antal byggnader men också asfaltsbelagda och hårdgjorda ytor, vilka skulle passa mycket väl för bostadsexploatering i en stad som är i stort behov av fler bostäder.

Landstingstomten är inte en park i formell mening, utan tomtmark som landstinget ändå upplåter åt allmänheten. Avsikten är att fortsätta göra det även om delar av fastigheten bebyggs.

Anser du att en ljus, luftig och öppen miljö runt Landstingshuset, med bl a dagisverksamhet och ytor för lekande barn, har något värde att tala om i sammanhanget?

Möjligheten för barn att komma ut och uppleva fauna och flora är viktig och vid utformning av framtida bebyggelse är det angeläget att barnperspektivet tas med.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 24 oktober 2016

Paul Lindquist (M)

Postadress
Box 22550
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Landstingshuset
Hantverkargatan 45

Telefon
08-737 25 00 *(vx)*

Stockholms läns landsting

INTERPELLATIONSSVAR

Barn- och äldrelandstingsråd
Ella Bohlin (kd)

2016-11-01 LS 2016-1070

Svar på interpellation 2016:22 av Tove Sander (S) om väntetider till screening för bröstcancer

1) *Vilken är förklaringen till att omorganisationen av bröstcancervården har lett till att tusentals patienter inte blir kallade i tid till sin årliga screening och att hundratals väntar på att genomgå klinisk mammografi?*

Att kvinnor inte blir kallade till mammografi inom den tid som rekommenderas av Socialstyrelsen ser vi som mycket allvarligt. Det är av yttersta vikt att alla berörda instanser redogör för och utvärderar sina handlingsplaner för att komma till rätta med situationen.

Bakgrund: Mammografiscreening infördes i Stockholms län 1989 och omfattar alla kvinnor i åldrarna 40-74. 2014 ändrades kallelseintervallet för den yngre åldersgruppen 40-49 år från 18 månader till vartannat år enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Årligen inbjuds drygt 225 000 kvinnor.

Omorganisationen av bröstcancervården som genomfördes vid årsskiftet 2015-2016 innebar att tre bröstcentrum (Södersjukhuset, Capio St Görans sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna) etablerades med ansvar för all bröstdiagnostik, behandling och uppföljning av länets kvinnor. Alla tre fick, i jämförelse med 2015 ett utökat uppdrag för screening men också för att ta hand om kvinnor som kommer på remiss, från exempelvis primärvården.

Situationen med köer för bröstcancerscreening fanns på Karolinska Universitetssjukhuset, Solna redan innan öppnandet av Bröstcentrum. Köerna är till stor del en konsekvens av att mammografiscreeningen överfördes från Danderyds sjukhus AB till Karolinska Universitetssjukhus, Solna, våren 2015. Köerna har successivt betats av och beräknas ha hanterats enligt Karolinskas handlingsplan till januari 2017. Det har även funnits en mindre kösituation på Södersjukhuset som nu åtgärdats. På Capio St Görans sjukhus har inga köer till screening noterats.

2) *Hur tänker du ta ansvar för den uppkomna situationen och säkerställa att alla patienter fortsättningsvis blir kallade till screening för bröstcancer i tid?*

Jag tar fullt ansvar för att inga kvinnor i Stockholms län ska behöva vänta längre att bli kallade till mammografi än vad Socialstyrelsens rekommenderar. Jag känner mig trygg med att handlingsplanen från Karolinska Universitetssjukhus förverkligas och att kön är åtgärdad till januari 2017 enligt deras försäkringar. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i uppdrag att tillsammans med sjukhusen analysera och följa upp handlingsplaner för att verksamheten ska fungera som avtalat.

3) *Vad konkret tänker du göra för att så snabbt som möjligt kunna ge de köande 16 700 patienterna en tid till screening för bröstcancer?*

Enligt de handlingsplaner som man nu arbetar utifrån kommer resterande kö att ha klarats av senast januari 2017. Det är viktigt att utvärdera och följa upp eventuella negativa konsekvenser som dessa fördröjningar inneburit. Ansvaret för att handlingsplanen verkställs och följs upp ligger på sjukhusens ledningar, inkluderande verksamhetscheferna. Detta har tydligt kommunicerats och mottagits av respektive sjukhus.

Ella Bohlin
Barn- och äldrelandstingsråd (KD)

Socialdemokraterna FRAMTIDSPARTIET miljöpartiet de gröna V

Protokollsanteckning om landstingsstyrelsens storlek vid landstingsfullmäktiges sammanträde 2016-11-15

Vi har begärt att landstingsstyrelsens storlek respektive val av ledamöter till landstingsstyrelsen tillförs dagordningen för dagens sammanträde. Vi anmäler denna protokollsanteckning eftersom vår begäran inte hörsammats. Vi vill anföra följande.

Alliansminoritetens agerande i den här frågan vilar på mycket skakig juridisk grund. Agerandet innebär också ett flagrant och moraliskt oacceptabelt löftesbrott som gör att fullmäktige förvägras möjligheten att i enlighet med träffad överenskommelse och givna löften pröva en demokratiskt tveksam ordning.

Den 21 oktober 2014 stod Torbjörn Rosdahl i landstingsfullmäktiges sal och deklarerade:

”Vi i landstingsstyrelsen väljs alltså på fyra år. Men – och nu ska jag hålla tungan rätt i munnen, så att Erika Ullberg inte blir orolig – vi kommer att komplettera den överenskommelse som vi har mellan Alliansen och de rödgröna med att vi helt enkelt *en gång om året avsäger oss våra uppdrag* och förhoppningsvis återuppstår omedelbart genom ett klubbslag vid fullmäktigemötet, för då blir det den kontrollstation som de rödgröna så gärna vill ha. Ni har hört att de inte litar på oss i Alliansen. Men de ska veta att de har fel. Därför vågar vi ställa upp på detta” (Socialdemokraternas kursivering).

Detta löfte har Torbjörn Rosdahl helt ogenerat svikit. Istället för att konstruktivt medverka till att löftet uppfylls har han gjort allt han kan för att inte uppfylla det - inklusive att anlita jurister som enligt landets kanske främste expert på området – professor i förvaltningsrätt Olle Lundin - har förmåtts att gå längre i sina slutsatser än det enligt Lundin finns juridisk teckning för. Enligt de synpunkter vi inhämtat från professor Olle Lundin är rättsläget långt ifrån så definitivt som den av Rosdahl beställda promemorian vill hävda. Lundin gör tvärtom bedömningen att en prövning av Landstingsstyrelsens storlek mycket väl kan vara förenlig med kommunallagen.

Vi har varit transparenta, lämnat in en gemensam skrivelse från våra tre partier i god tid för beredning och på alla sätt medverkat till att SLL ska

kunna följa överenskommelser och givna löften, och därmed kunna fatta beslut idag. Trots att detta ignorerats och motarbetats av de styrande finns möjlighet att välja såväl nämndstyrelser som landstingsstyrelse då även styrelsen är att betrakta som nämnd i lagens mening.

Men istället för att aktivt medverka till sitt givna löfte och ingångna överenskommelse väljer Rosdahl motsatt väg, och gömmer sig bakom påstådda juridiska hinder och formalia. Så lite var Rosdahls löfte värt.

Vi finner det moraliskt stötande och demokratiskt tvivelaktigt att gömma sig bakom juridik och procedurregler på det sätt som Torbjörn Rosdahl och alliansen gör för att komma undan sitt löfte.

Om Rosdahl och övriga alliansen hade vilja och rättskänsla nog att hålla givna löften skulle frågan om landstingsstyrelsens storlek kunna prövas utan problem. Nu har de inte det – till förfång för den demokratiska legitimiteten i Stockholms läns landsting.

Bilaga:
PM "Frågan om entledigande av förtroendvalda enligt kommunallagen, återigen

Professor Olle Lundin

Fibyvägen 20

740 20 Vänge

Olle.lundin@jur.uu.se

Frågan om entledigande av förtroendevalda enligt kommunallagen, återigen

Inledning

Jag har ombetts yttra mig i frågan om under vilka förutsättningar förtroendevalda kan entledigas under löpande mandatperiod. Detta regleras bl.a. i 4 kap. 10 a § Kommunallagen (1991:900), KL. Jag har tidigare yttrat mig i frågan och sedan har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) genom skrivelse 2016-11-08 yttrat sig. Skrivelsen från SKL innehåller delvis slutsatser som avviker från mina och föreliggande yttrande avser att fördjupa och befästa mina slutsatser. SKL:s åsikter är enligt min mening felaktiga i rättsfrågan.

Bakgrunden är att i Stockholms läns landsting, SLL, så har fullmäktige tillsatt landstingsstyrelse så att sammansättningen av styrelsen *inte* speglar sammansättningen i fullmäktige. Frågan är om regeln i 4 kap. 10 a § 1 p KL, som stadgar att fullmäktige kan entlediga förtroendevalda i en nämnd om majoriteten inte längre är densamma som i fullmäktige, kan tillämpas på situationen i SLL.

Gällande rättsregler, fr.a. 4 kap. 10 a § 1 p KL

Kommunallagen innehåller vissa stadganden som reglerar under vilka förutsättningar som en förtroendevald kan entledigas av fullmäktige under löpande mandatperiod. Utgångspunkten i kommunallagen är att en förtroendevald innehar sitt uppdrag mandatperioden ut och de möjligheter som finns att entlediga utgör undantag från denna huvudregel.

I 4 kap. 7-10 a §§ KL under rubriken "Uppdragets upphörande" regleras fullmäktiges möjligheter att entlediga förtroendevalda under löpande mandatperiod. I förevarande fall är det primärt 10 a § som är relevant. Där stadgas att:

10 a § *Fullmäktige får återkalla uppdragen för samtliga förtroendevalda i en nämnd*

1. när den politiska majoriteten i nämnden inte längre är densamma som i fullmäktige, eller

2. vid förändringar i nämndorganisationen. Förtroendeuppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har förrättats eller när en ny nämndorganisation träder i kraft.

Det är framför allt punkt 1 som ska analyseras i detta yttrande. Stadgandet infördes genom prop. 1993/94:188 *Lokal demokrati*. Det bakomliggande syftet var att ge fullmäktige möjlighet att agera vid förändringar i den politiska majoriteten. Lagstiftarens uppfattning om hur det går till efter ett val är att partierna sluter sig samman i olika konstellationer och den konstellation som samlar flest röster utgör den politiska majoriteten. I takt med att vi får fler småpartier är det troligt att den politiska majoriteten kan förändras under pågående mandatperiod, enligt lagstiftaren. Det är då viktigt att fullmäktige har en möjlighet att ändra sammansättningen i styrelse och nämnder för att majoriteten i dessa organ ska stämma överens med den i fullmäktige.[1]

SKL:s uppfattning om tillämpning av rättsregeln

SKL har i yttrande gett sin ståndpunkt vad gäller tillämpningen av regeln i 4 kap. 10 a § 1 p KL. Av yttrandet framgår att SKL tar fasta på lokutionen "inte längre" vilket synes förutsätta att något hänt efter att fullmäktige beslutat om sammansättning av styrelse och övriga nämnder. SKL menar vidare att lagtexten måste tolkas objektivt, vilket enligt SKL leder till slutsatsen att om det inte inträffat ett konkret majoritetsskifte, att ett politiskt parti bytt sida, så kan regeln inte tillämpas och fullmäktige kan inte entlediga de förtroendevalda.

Analys

SKL:s tolkning av regeln i 4 kap. 10 a § 1 p KL, att ett konkret majoritetsskifte måste inträffat för att regeln ska kunna tillämpas ligger också i linje med hur lagstiftaren förutsatt att fullmäktige ska agera. Nämligen att efter valet när en politisk majoritet utkristalliserat sig så tillsätter fullmäktige styrelse och övriga nämnder så att de speglar sammansättningen i fullmäktige. På så vis ska kommunen eller landstinget fungera effektivt och fullmäktiges beslut kommer att verkställas av nämndnivån och tvärtom framställningar av styrelse och andra nämnder kommer att behandlas välvilligt i fullmäktige. Det finns ett ömsesidigt förtroende mellan nivåerna.

I Stockholms läns landsting är situationen inte sådan som lagstiftaren förutsatt, det vill säga att fullmäktige tillsatt nämnder och styrelse som speglar majoritetssituationen i fullmäktige. Det är tvärtom så att den politiska konstellation som har majoritet i fullmäktige är i minoritet i styrelsen. Precis motsatsen mot vad lagstiftaren förutsatt. Enligt SKL:s tolkning så kan då inte regeln i 4 kap. 10 a § 1 p. KL tillämpas för att ingen förändring har inträffat. SKL:s tolkningsmetod påstås vara objektiv.

Det finns dock flera olika tolkningsmetoder. En sådan är den teleologiska metoden där syftet med rättsregeln är det som ska uppnås. Då är frågan vad syftet med den aktuella rättsregeln är. Av propositionen framgår att syftet är att ge fullmäktige en möjlighet att tillse att majoritetsförhållandena i fullmäktige också avspeglas i styrelsen och övriga nämnder för att kommunen eller landstinget ska kunna fungera effektivt och att förtroendet mellan fullmäktige och nämndnivån bibehålls.[2]

I lagstiftarens tankevärld kan en sådan diskrepans mellan majoritetsförhållandena i fullmäktige och nämndnivå i princip endast uppstå då ett parti byter sida. I SLL har dock fullmäktige agerat på ett sätt som inte förutsatts av lagstiftaren. Det finns en diskrepans mellan majoritetsförhållandena i

[1] Se prop. 1993/94:188 s. 44 f.
[2] Se prop. 1993/94:188 s. 44-46.

fullmäktige och nämndnivå och den diskrepansen har fullmäktige själv skapat. Inget har hänt, inget parti har bytt sida. Därmed kan inte rättsregeln tillämpas enligt SKL:s synsätt.

Om vi tillämpar den teleologiska metoden däremot så kan rättsregeln tillämpas eftersom syftet med regeln är att ge fullmäktige möjlighet att undanröja en sådan diskrepans genom att entlediga förtroendevalda och tillsätta en besättning i nämnd och styrelse som avspeglar fullmäktiges majoritetsförhållanden. SKL:s tolkning leder till orimliga konsekvenser och innebär bl.a. att fullmäktige i SLL så att säga får skylla sig själv. Det i sin tur innebär att landstinget riskerar att stå med en organisation som är ineffektiv och i princip lamslagen för att fullmäktige beslutat om en organisation som visat sig inte fungera i längden. Det är inte alls i linje med lagstiftarens avsikt.

Slutsats

Min slutsats är att rättsregeln i 4 kap. 10 a § 1 p KL. kan tillämpas i den situation som gäller i SLL oavsett att inget parti bytt sida. Rättsfrågan är mig veterligt dock aldrig prövad i domstol. Anledningen till att vi har problem med att tillämpa rättsregeln i detta fall är att fullmäktige agerat på ett sätt som lagstiftaren inte förutsatt. Vi har ingen rättsregel som tydligt är tillämpbar. Men om vi beaktar syftet med rättsregeln då framstår det tämligen klart att rättsregeln kan tillämpas i förevarande situation oaktat att inget parti bytt sida.

Professor Olle Lundin

Vänge 161113

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 8

§ 156 Arvode till styrelsen för Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 13:54:28
Sluttid	2016-11-15 13:54:51
Ja	77
Nej	64
Avstår	0
Frånvarande	8

Röstat: Ja
Margaretha Åkerberg (KD), Lennart Kalderén (M), Marie Ljungberg Schött (M), Kent Ivarsson (C), Erik Langby (M), Christoffer Fagerberg (L), Arin Karapet (M), Hanna Broberg (M), Sofia Paulsson (M), Boris von Uexküll (M), Susanne Sjöblom (M), Aram El Khoury (KD), Inger Strömbom (KD), Lars Björndahl (M), Pehr Granfalk (M), Göran Råsmar (C), Annika Sandström (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Inger Akalla (M), Rickard Wall (-), Antonella Pirrone (KD), Arnold Boström (SD), Ella Bohlin (KD), Sara Svanström (L), Martina Mossberg (M), Ingrid Hult (SD), Fredrik Saweståhl (M), Jan Olov Sundström (M), Hans Åberg (L), Nils Ingelström (M), Olle Reichenberg (M), Stefan Bergström (C), Fredrik Wallén (KD), Amelie Tarschys Ingre (L), Ninos Maraha (L), Zanna Mårtensson (M), Staffan Olsson (M), Christina Eklund (M), Benjamin Dousa (M), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Mikael T. Eriksson (M), Per Carlberg (SD), Caroline Wallensten (M), Charlotte Broberg (M), Jessica Aftén Moback (M), Anna Starbrink (L), Leif Gripestam (M), Arvid Öhlin (M), Torbjörn Rosdahl (M), Karl Henriksson (KD), Nicole Bistoletti (M), Mikael Igelström (M), Erik Östman (C), Lars Berglund (M), Harry Bouveng (M), Rickard Wessman (M), Kristoffer Tamsons (M), Christina Blom-Andersson (KD), Maria Fälth (KD), Nikolina Bucht (M), Ulf Landström (SD), Mattias Lönnqvist (L), Christian Staf (SD), Dan Kareliusson (SD), Hans Andersson (L), Gunilla Helmerson (M), Peter Carpelan (M), Daniel Forslund (L), Nikoletta Jozsa (L), Karin Fälldin (C), Kjell Jansson (M), Antonia Jaksic (M), Gustav Hemming (C), Lars Tunberg (L), Paul Lindquist (M), Jessica Ericsson (L), Anne-Marie Larsson (M).

Röstat: Nej
Erika Ullberg (S), Birgitta Sevefjord (V), Monzer Dia (S), Jonas Lindberg (V), Gunilla Roxby Cromvall (V), Curre Hansson (S), Sabina Edelman (MP), Freddie Lundqvist (S), Sadid Hossain (S), Tomas Eriksson (MP), Hanna Jokio (S), Anders Lönnberg (S), Tove Sander (S), Eleonor Eriksson (S), Meeri Wasberg (S), Isabell Flygare (V), Petra Larsson (S), Linda Älegård (S), Catarina Wahlgren (V), Christina Enocson-Mårtensson (S), Kerstin Pettersson (V), Dag Larsson (S), Håkan Jörnehed (V), Victor Harju (S), Hanna Stymne-Bratt (S), Tara Twana (S), Marie-Helena Fjällås (MP), Tuva Lund (S), Nina Portocarrero Flores (S), Malin Karlsson (MP), Susanne Lund (S), Parvin Araghi (S), Jens Sjöström (S), Robert Johansson (S), Ahmed Ali Salad (S), Aviva Barczewska (MP), Staffan Holmberg (S), Conny Fogelström (S), Thomas Bengtsson (MP), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Swapna Sharma (S), Sven-Inge Nylund (S), Elof Hansjons (S), Galina Monsalves Leal (S), Sahir Drammeh (MP), Lowisa Anderzon (S), Rolf Lindell (S), Vivianne Gunnarsson (MP), Mikael Sundesten (S), Kerstin Mannerquist (S), Ola Hägg (S), Malin Fijen Pacsay (MP), Alfonso Morales (S), Petteri Louhema (V), Thomas Magnusson (V), Theo Bodin (V), Elina Linna (V), Adnan Can (S), Johnny Nadérus (S), Ann Bly Lässman (S), Karin Michal (MP), Rebwar Hassan (MP), Susanne Nordling (MP), Anna Sehlin (V).

2016-11-09

Landstingsfullmäktiges sammanträde den 15 nov 2016

Förslag till beslut med motivering, fullmäktiges sammanträde den 15 nov 2016, punkt 21, Policy och riktlinjer för resor och möten inom Stockholms läns landsting, LS 2015-1341

Förslag om tillägg i Policy och riktlinjer för resor och möten inom Stockholms läns landsting, LS 2015-1341, ärendepunkt 21

På sid 5(6) i policyförslaget *Stockholms läns landstings riktlinjer för resor och möten i tjänsten* återfinns ett styck som handlar om *Bokning av hotell- kurser och konferenser*. Under detta år har vi sett flera exempel på att bla hotell har gjort bedömningar av sina gästers politiska tillhörighet, uttalat sig om dessa i bla media och svävat på målet om huruvida hotellet ska upplåtas eller inte till dessa (se tex http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=6557065, http://www.aftonbladet.se/nojesbladet/article23441658.ab).

Stockholms läns landsting ska ta avstånd från alla försök att sortera ut människor och organisationer som håller sig inom lagens råmärken. Avståndstagandet ska ha formen av att SLL ej betalar för förtroendevaldas eller anställdas vistelse hos eller utnyttjande av sådana hotell eller liknande verksamheter. Man ska ha rätt att tex övernatta på denna typ av anläggning, men man får då stå för kostnaden själv.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

Att policydokumentet *Stockholms läns landstings riktlinjer för resor och möten i tjänsten* under rubriken *Bokning av hotell- kurser och konferenser* utökas med tillägget: Stockholms läns landsting utger ersättning endast till hotell-, kurs- och konferensanläggningar som upprätthåller ett neutral och professionell förhållningssätt till alla sina gäster som representerar åsiktsyttringar inom lagens gränser.

Stockholm den 9 november 2016

Rickard Wall (-)

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 10

§ 157 Policy och riktlinjer för resor och möten inom Stockholms läns landsting
(Utseende av motförslag till huvidvotering)

Ordförande:	Annika Sandström (M)
	Starttid 2016-11-15 14:41:58
	Sluttid 2016-11-15 14:44:48
Ja	14
Nej	50
Avstår	80
Frånvarande	5

Röstat: Ja
Rebwar Hassan (MP), Susanne Nordling (MP), Marie-Helena Fjällås (MP), Malin Fijen Pacsay (MP), Tomas Melin (MP), Sabina Edelman (MP), Tomas Eriksson (MP), Sahir Drammeh (MP), Thomas Bengtsson (MP), Malin Karlsson (MP), Shadi Larsson (MP), Vivianne Gunnarsson (MP), Karin Michal (MP), Aviva Barczewska (MP).

Röstat: Nej
Swapna Sharma (S), Rolf Lindell (S), Gunilla Roxby Cromvall (V), Victor Harju (S), Tuva Lund (S), Håkan Jörnehed (V), Monzer Dia (S), Jonas Lindberg (V), Birgitta Sevefjord (V), Petteri Louhema (V), Sadid Hossain (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Meeri Wasberg (S), Hanna Jokio (S), Anna Sehlin (V), Kerstin Mannerquist (S), Kerstin Pettersson (V), Sven-Inge Nylund (S), Johnny Nadérus (S), Hanna Stymne-Bratt (S), Curre Hansson (S), Jens Sjöström (S), Conny Fogelström (S), Elof Hansjons (S), Elina Linna (V), Freddie Lundqvist (S), Susanne Lund (S), Isabell Flygare (V), Ann Bly Lässman (S), Anders Lönnberg (S), Christina Enocson-Mårtensson (S), Lowisa Anderzon (S), Linda Älegård (S), Tara Twana (S), Ahmed Ali Salad (S), Catarina Wahlgren (V), Petra Larsson (S), Tove Sander (S), Parvin Araghi (S), Erika Ullberg (S), Adnan Can (S), Theo Bodin (V), Eleonor Eriksson (S), Thomas Magnusson (V), Ola Hägg (S), Dag Larsson (S), Nina Portocarrero Flores (S), Galina Monsalves Leal (S), Mikael Sundesten (S), Robert Johansson (S).

Röstat: Avstår
Martina Mossberg (M), Arvid Öhlin (M), Cecilia Löfgreen (M), Boris von Uexküll (M), Benjamin Dousa (M), Ingrid Hult (SD), Christian Staf (SD), Zanna Mårtensson (M), Nikoletta Jozsa (L), Sara Svanström (L), Pehr Granfalk (M), Annika Sandström (M), Mikael T. Eriksson (M), Paul Lindquist (M), Margaretha Åkerberg (KD), Nils Ingelström (M), Per Carlberg (SD), Jessica Ericsson (L), Antonia Jaksic (M), Inger Akalla (M), Nikolina Bucht (M), Aram El Khoury (KD), Erik Östman (C), Daniel Forslund (L), Karl Henriksson (KD), Arin Karapet (M), Erik Langby (M), Harry Bouveng (M), Charlotte Broberg (M), Christina Blom-Andersson (KD), Lennart Kalderén (M), Olle Reichenberg (M), Caroline Wallensten (M), Hans Andersson (L), Ninos Maraha (L), Marita Lärnestad (M), Kia Hjelte (M), Rickard Wall (-), Gunilla Helmerson (M), Leif Gripestam (M), Jan Olov Sundström (M), Kjell Jansson (M), Mikael Igelström (M), Hans Åberg (L), Mattias Lönnqvist (L), Ella Bohlin (KD), Fredrik Wallén (KD), Anna Starbrink (L), Fredrik Saweståhl (M), Gustav Hemming (C), Torbjörn Rosdahl (M), Stefan Bergström (C), Jessica Aftén Moback (M), Lars Björndahl (M), Arnold Boström (SD), Kristoffer Tamsons (M), Kent Ivarsson (C), Anders Olander (C), Ulf Landström (SD), Peter Carpelan (M), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Dan Kareliusson (SD), Lars Berglund (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Amelie Tarschys Ingre (L), Antonella Pirrone (KD), Susanne Sjöblom (M), Maria Fälth (KD), Sofia Paulsson (M), Christina Eklund (M), Nicole Bistoletti (M), Staffan Olsson (M), Christoffer Fagerberg (L), Lars Tunberg (L), Göran Råsmar (C), Hanna Broberg (M), Inger Strömbom (KD), Karin Fälldin (C), Rickard Wessman (M), Marie Ljungberg Schött (M).

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 11

§ 157 Policy och riktlinjer för resor och möten inom Stockholms läns landsting (Huvudvotering)

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 14:46:00
Sluttid	2016-11-15 14:46:44
Ja	80
Nej	66
Avstår	0
Frånvarande	3

Röstat: Ja
Monica Tedestam Berglöw (SD), Ninos Maraha (L), Ulf Landström (SD), Hans Andersson (L), Arin Karapet (M), Peter Carpelan (M), Lars Björndahl (M), Karin Fälldin (C), Aram El Khoury (KD), Kristoffer Tamsons (M), Kia Hjelte (M), Inger Akalla (M), Harry Bouveng (M), Fredrik Saweståhl (M), Dan Kareliusson (SD), Sofia Paulsson (M), Nikoletta Jozsa (L), Lennart Kalderén (M), Kent Ivarsson (C), Pehr Granfalk (M), Jessica Aftén Moback (M), Erik Langby (M), Gunilla Helmerson (M), Susanne Sjöblom (M), Benjamin Dousa (M), Boris von Uexküll (M), Marie Ljungberg Schött (M), Anna Starbrink (L), Arnold Boström (SD), Mikael Igelström (M), Karl Henriksson (KD), Martina Mossberg (M), Mattias Lönnqvist (L), Nils Ingelström (M), Staffan Olsson (M), Amelie Tarschys Ingre (L), Fredrik Wallén (KD), Lars Tunberg (L), Margaretha Åkerberg (KD), Christina Blom-Andersson (KD), Paul Lindquist (M), Erik Östman (C), Stefan Bergström (C), Hanna Broberg (M), Rickard Wessman (M), Mikael T. Eriksson (M), Göran Råsmar (C), Cecilia Löfgreen (M), Ingrid Hult (SD), Lars Berglund (M), Inger Strömbom (KD), Kjell Jansson (M), Per Carlberg (SD), Torbjörn Rosdahl (M), Gustav Hemming (C), Hans Åberg (L), Olle Reichenberg (M), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Charlotte Broberg (M), Leif Gripestam (M), Caroline Wallensten (M), Arvid Öhlin (M), Jessica Ericsson (L), Nikolina Bucht (M), Christoffer Fagerberg (L), Christian Staf (SD), Antonella Pirrone (KD), Jan Olov Sundström (M), Christina Eklund (M), Antonia Jaksic (M), Nicole Bistoletti (M), Zanna Mårtensson (M), Marita Lärnestad (M), Annika Sandström (M), Anders Olander (C), Daniel Forslund (L), Maria Fälth (KD), Rickard Wall (-), Sara Svanström (L), Ella Bohlin (KD).

Röstat: Nej
Susanne Lund (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Tove Sander (S), Thomas Magnusson (V), Hanna Jokio (S), Susanne Nordling (MP), Parvin Araghi (S), Birgitta Sevefjord (V), Robert Johansson (S), Johnny Nadérus (S), Isabell Flygare (V), Nina Portocarrero Flores (S), Jens Sjöström (S), Swapna Sharma (S), Aviva Barczewska (MP), Theo Bodin (V), Tara Twana (S), Shadi Larsson (MP), Sven-Inge Nylund (S), Dag Larsson (S), Freddie Lundqvist (S), Sahir Drammeh (MP), Rolf Lindell (S), Tomas Melin (MP), Sadid Hossain (S), Petteri Louhema (V), Christina Enocson-Mårtensson (S), Ann Bly Lässman (S), Alfonso Morales (S), Galina Monsalves Leal (S), Victor Harju (S), Erika Ullberg (S), Malin Karlsson (MP), Kerstin Pettersson (V), Curre Hansson (S), Ola Hägg (S), Tuva Lund (S), Sabina Edelman (MP), Linda Älegård (S), Eleonor Eriksson (S), Håkan Jörnehed (V), Karin Michal (MP), Hanna Stymne-Bratt (S), Jonas Lindberg (V), Anna Sehlin (V), Anders Lönnberg (S), Tomas Eriksson (MP), Ahmed Ali Salad (S), Gunilla Roxby Cromvall (V), Malin Fijen Pacsay (MP), Elina Linna (V), Thomas Bengtsson (MP), Marie-Helena Fjällås (MP), Adnan Can (S), Vivianne Gunnarsson (MP), Lowisa Anderzon (S), Elof Hansjons (S), Kemo Ceesay (S), Rebwar Hassan (MP), Monzer Dia (S), Mikael Sundesten (S), Petra Larsson (S), Catarina Wahlgren (V), Meeri Wasberg (S), Conny Fogelström (S), Kerstin Mannerquist (S).

Stockholms läns landsting

SOCIALDEMOKRATERNA
MILJÖPARTIET

FÖRSLAG TILL BESLUT

2016-11-15

LS 2015-0998,
2015-0094, 2015-0473

Landstingsfullmäktige ärende 31

Gällande ”Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting för perioden 2016-2021”

Socialdemokraterna och Miljöpartiet föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anta Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till kompetensförsörjnings-strategi för Stockholms läns landsting att gälla till och med 31 december 2021.

att uppdra åt landstingsstyrelsen att samordna och styra landstingets strategiska arbete i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin

att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, samt styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, Danderyds sjukhus AB, Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Folktandvården i Stockholm AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB och Ambulanssjukvården i Stockholm AB att, inför beslut som påverkar hälso- och sjukvården, göra konsekvensanalyser av effekter på kompetensförsörjning och utbildning

att uppdra åt landstingsstyrelsen att *årligen* fram till år 2021 återkomma till landstingsfullmäktige med en samlad uppföljning av arbetet som skett utifrån kompetensförsörjningsstrategin samt ge förslag till fortsatt styrning av arbetet med kompetensförsörjning.

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införliva tillämpliga delar av kompetensförsörjningsstrategin i avtal som tecknas med leverantörer av hälso- och sjukvård

Personalsituationen inom Stockholms läns landsting är mycket allvarlig och hotar hälsan för såväl patienter som anställda. Patienterna har rätt att möta en utvilad personal som har tid att lyssna och vårda samt att sätta patienten i centrum. Landstinget behöver personal som vill och *orkar* jobba kvar. Överbeläggningarna på sjukhusen måste därför bort och nivåerna sänkas till europeiskt läge, dvs. en beläggning på 85 procent.

Hälso- och sjukvården ska därför vara en arbetsplats där de anställda får möjlighet att

utvecklas, göra karriär och kan räkna med en rimlig löneutveckling. De pengar som idag läggs på kvalificerad övertid och inhyrd bemanningspersonal ska istället satsas på förbättrade arbetsförhållanden och löner.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet i Stockholms läns landsting har under flera år efterfrågat en strategi för kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården. När processen äntligen påbörjades i våras var vi positiva - att hitta lösningar på den permanenta personalkris landstinget lever med är naturligtvis högt prioriterat.

Vi anser dock att processen med att ta fram en ny strategi inte fullföljts på ett bra sätt. Mest allvarligt är att Centrala samverkansgruppen (CSG), där flera fackliga representanter ingår, inte har haft möjlighet att lämna sina slutgiltiga synpunkter på dokumentet. Ett oenigt extra personalutskottsmöte den 4 oktober godkände förslaget, istället för att invänta synpunkterna från CGS-mötet som var den 12 oktober. Vi har tagit del av synpunkterna från detta möte och kan konstatera att kritiken är hård.

Även flera av våra huvudsakliga synpunkter har förbisetts i förslaget till kompetensförsörjningsstrategi. Dessa handlar om att strategin saknar en inriktning och förslag på hur arbetsmiljön faktiskt ska förbättras; hur fler specialistutbildade läkare och sjuksköterskor ska utbildas; och vilka krav landstinget ska kunna ställa på vårdverksamheter gällande att delta i såväl utbildning av läkare och sjuksköterskor. Dessutom saknar hela strategin en nulägesanalys av personalsituationen i landstinget. Om vi inte gör en grundlig analys av hur allvarligt läget faktiskt är, är det svårt att formulera såväl strategi som handlingsplan.

Några av våra lösningar/krav på personalsituationen, som vi lyfter i vår egen strategi är:

- Ge personalen tid för återhämtning och inflytande över schemaläggning - Ett hållbart arbetsliv för medarbetarna ger en bättre vård för patienterna. Patienten ska möta en delaktig och utvilad personal.

- Ersättning vid specialistutbildning - Inför en akademisk utbildningsanställning som är integrerad i verksamheten, där bristen på specialistsjuksköterskor är störst.

- Krav på vårdgivare att delta i utbildning - Alla vårdgivare ska ha utbildningsplatser till läkare- och sjuksköterskestudenter. Det ska vara en förutsättning för att få avtal med landstinget.

- Inför en modern lönesättning - Idag får vårdpersonal enklast ett karriärlyft och bättre lön om hen byter arbetsplats. En lönesättning inom hela sjukvården

ska vara tydlig för alla som börjar ett arbete. Erfarenhet och utbildning ska ge bättre utdelning i lönekuvert.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet
i Stockholms läns landsting

Framtidens personalpolitik

en kompetensförsörjningsstrategi
för Stockholms läns landsting



Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

miljöpartiet
de gröna

Innehåll

Inledning

Stockholms läns landstings kompetensförsörjningsmål

Nuläge – tillgång och behov

Bedömning av kompetensbehovet inom hälso- och sjukvården

Utbildningsbehovet

Ansvarsfull och tydlig huvudman för hälso- och sjukvården

Utbildning och samverkan

Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Samordna och styra

Arbetsmiljö och arbetsorganisation

Kompetensplanera, utveckla och forska

Chef- och ledarskap

Lönebildning och löneutveckling

Implementering och uppföljning

Inledning

I landstingets verksamheter utförs Sveriges viktigaste jobb. Landstingets uppdrag är att ständigt förbättra, vidareutveckla, säkra och förvalta välfärdssamhället och skapa en positiv effekt för medborgarna. För att landstinget ska kunna nå målen och hålla kvalitet i sina tjänster måste medarbetarna och cheferna ha rätt kompetens och trivas på jobbet. Deras upplevelse av arbetet och arbetsplatsen återspeglas i deras arbetsresultat och i den kvalitet som medborgarna upplever i landstingets tjänster.

Landstinget ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare som kan rekrytera och behålla medarbetare. Arbetsplatserna ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, jämlikhet och tolerans och miljöerna ska vara inkluderande utan diskriminering och kränkande särbehandling. Långsiktig och hållbar kompetensförsörjning är en förutsättning för att kunna uppnå landstingets övergripande mål. Landstinget ska attrahera, behålla och utveckla den kompetens som hälso- och sjukvården och landstingets övriga verksamheter behöver för att klara sina uppdrag. Genom att ta tillvara på och utveckla den kompetens som finns, samt verka för ett inflöde av rätt kompetens, kan kompetensförsörjningen tryggas. Behovet av kompetens är föränderligt och utgår ifrån landstingets uppdrag och befolkningens behov. Det är angeläget att kontinuerligt följa utvecklingen för att ha framförhållning i arbetet.

Stockholms läns landstings (SLL:s) arbete med kompetensförsörjning ska bidra till ett helhetsperspektiv och en gemensam riktning för de hälso- och sjukvårdsverksamheter som bedrivs av och på dess uppdrag. Strategin utgör också en grund för det arbete landstinget som arbetsgivare bedriver för att trygga kompetensförsörjningen. Strategin kompletteras av SLL:s personalpolicy som anger de värderingar som är viktiga för landstinget som arbetsgivare. Personalpolicyn är vägledande för såväl medarbetare som chefer i arbetet för att nå landstingets mål. Landstinget ska vara en ansvarsfull arbetsgivare som erbjuder bra villkor. Grunden för detta är att landstinget är tydliga med vad som är ett bra utfört arbete oavsett roll och befattning. Strategin är ett styrande dokument för landstingets samtliga nämnder, styrelser och bolag. Grunden är ökad samordning, men med fortsatt tydligt ansvar för nämnder, styrelser och bolag att jobba för en tryggad kompetensförsörjning.

Stockholms läns landstings kompetensförsörjningsmål

- Medborgarna möter medarbetare med rätt kompetens. Medarbetarna kompletterar varandra och arbetar i tvärprofessionella team för att lösa uppdraget. Landstingets chefer arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning.
- Medarbetarna ges möjlighet och förutsättning att ta eget ansvar för sitt arbete och för sin egen utveckling.

- Medarbetare och chefer känner att de har tid och utrymme för utveckling och fortbildning i sitt arbete.
- Arbetsuppgifterna för medarbetare ska motsvara den utbildning och yrkesroll man har.
- Medarbetare och chefer ska känna att det finns balans mellan ett stimulerande arbete och ett jämställt privatliv.
- Landstinget har en lärande kultur som leder till ständiga förbättringar och skapar möjligheter till karriärvägar, utbildning och forskning.

Nuläge - tillgång och behov

Personalsituationen inom Stockholms läns landsting är allvarlig, huvudsakligen bristen på vårdpersonal så som läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. De kommande åren måste stora förändringar ske om vi ska kunna bevara ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem. Idag har Stockholms läns landsting närmare 45 000 anställda inom hälso- och sjukvården varav 80 procent är kvinnor. Inom sju år beräknas behovet av ny vård- och omsorgspersonal öka med 230 000 i Sverige, baserat på pensionsavgångar och befolkningsökning[1]. Konkurrensen om personal är redan stor och den kommer att öka ytterligare.

Stockholms läns landsting är också mitt i omställningen till framtidens hälso- och sjukvård, där utflyttning av vård från akutsjukhusen till öppenvården är fokus. Det är en stor och komplicerad omorganisation och under tiden som den pågår måste patientsäkerheten och vårdpersonalens arbetsförhållande prioriteras för att landstinget inte ska förlora fler medarbetare.

Två faktorer påverkar hur stor efterfrågan vi kommer att ha på vård de kommande åren - hur många som bor i länet och hur de mår. I dag bor 2,3 miljoner invånare i Stockholms läns landsting och befolkningstillväxten är stabilt hög. De kommande tio åren väntas folkmängden att öka med 17 procent. Efterfrågan på vård kommer alltså generellt att öka. Folkhälsan i länet förbättras i stora delar av befolkningen men vi har samtidigt en åldrande befolkning med ett större vårdbehov. Folkhälsan försämras också för delar av befolkningen vilket är allvarligt. Det föds dessutom fler barn. Befolkningsstrukturen bidrar alltså också till en ökad efterfrågan på vård.

Ingen vet hur mycket vårdpersonal Stockholms läns landsting egentligen behöver. Trots att bristen är påtaglig saknas en tydlig analys av behovet. Det måste därför tas fram. Det är dock klart att behovet av specialistutbildad vårdpersonal är särskilt stort. Hälften av alla specialistsjuksköterskor förväntas gå i pension fram till år 2026[2]. Samtidigt ställer en allt mer avancerad sjukvård högre krav på hög medicinsk kompetens.

[1] Sveriges Viktigaste Jobb i Vården – hur möter vi rekryteringsutmaningen? Sveriges kommuner och landsting, 2014
[2] Tillgång på specialistsjuksköterskor och röntgensjuksköterskor 2014. Socialstyrelsen, 2015.

En effekt av personalbristen är att den vårdpersonal som stannar kvar inom Stockholms läns landsting upplever växande problem med arbetsbelastning och arbetsmiljö. Sjuktalen är höga. Landstingets kostnader för sjuklön ökade med 16 procent mellan åren 2014 och 2015 och de senaste fem åren har antalet sjukdagar per anställd ökat från 16 till 21 dagar per år[3]. Den senaste mätningen bland hälso- och sjukvårdspersonalen visar att sämre hälsa och ökad stressnivå upplevs vara de största problemen[4]. Ett annat problem, enligt personalen, är organisationens oförmåga att förändras och utvecklas. Detta är särskilt allvarligt eftersom stressjukdomar är ett växande samhällsproblem, samtidigt som sjukvården genomgår den största organisationsförändringen i modern tid.

Personalbristens konsekvenser ur ett patientperspektiv
Den nuvarande och framtida personalbristen är ett hot mot patientsäkerheten. Patienten har rätt att känna sig trygg med att den kommer att få vård. Den har rätt att möta utvilad, kompetent personal som har tid att lyssna, vårda och sätta patienten i centrum. Personalens villkor har direkt inverkan på patientsäkerheten. Att ställa höga kompetenskrav, hålla samman vårdflödet och skapa kontinuitet är centrala faktorer både för medarbetarnas och patienternas hälsa.

Personalbristens konsekvenser ur ett medarbetarperspektiv
Många medarbetare upplever att arbetsmiljön har stora brister samt att deras kompetens inte tas tillvara. För att skapa en god arbetsmiljö måste personalen få tillräckligt många kollegor, och kollegor med rätt kompetens. Utbildning, en riktad och strukturerad yrkesintroduktion för nyanställd personal samt kompetensutveckling av anställda är grunden till en god kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården.

Personalbristens konsekvenser ur ett arbetsgivarperspektiv
Landstinget ska ge medarbetarna de bästa förutsättningarna för att göra ett utmärkt jobb. Att vara en ansvarsfull arbetsgivare innebär att man erbjuder bra villkor och tar ansvar för att utveckla arbetsmodeller så att personalen arbetar på ett hållbart sätt**.** Grunden är att landstinget är tydligt med vad som är ett bra utfört arbete oavsett roll och befattning. Hos SLL ska medarbetaren få använda sin kompetens, få möjlighet att utvecklas, växa och gå vidare i sin karriär, få möjlighet att jobba heltid och få stöd i att ta ansvar för sin hälsa. Detta gäller medarbetare på alla nivåer. Chefer är också medarbetare, som utifrån sin roll även har ansvar för att genomdriva strategin.

Bedömning av kompetensbehovet inom hälso- och sjukvården
Stockholms läns landsting är en attraktiv arbetsgivare. Enligt landstingets siffror har samtliga yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården många sökanden per tjänst[5]. Problemet är att medarbetare, främst sjuksköterskor inte väljer att stanna kvar i verksamheten, ofta för att arbetsmiljön har stora brister och att personalen upplever att deras kompetens inte tas tillvara.

[3] Personal- och utbildningsbokslutet 2015, Stockholms läns landsting, 2016.
[4] Medarbetaruppföljningen, Stockholms läns landsting, 2015.
[5] Visste du att? Fakta och siffror om arbetsgivaren Stockholm läns landsting, 2014.

Denna utveckling orsakar stor arbetsstress för de som stannar kvar på arbetsplatsen. Personal som stannar får ta ett orimligt stort ansvar för kontinuiteten i vården och blir ansvariga för att introducera ny eller tillfälligt inhyrd personal.

Läkare, sjuksköterskor och undersköterskor

Stockholms läns landsting har landets högsta läkartäthet.[6] Samtidigt är specialistläkare en personalgrupp inom landstinget där efterfrågan kraftigt överstiger hur många som finns att tillgå. Detta gäller särskilt läkare specialiserade inom psykiatri respektive inom allmänmedicin. Bristen på dessa yrkesgrupper riskerar att förvärras till följd av stora pensionsavgångar de kommande tio åren.[7]

Antalet sjuksköterskor har ökat de senaste åren men ändå har Stockholms läns landsting generellt lägst sjuksköterskетäthet i landet.[8] Nationellt har antalet specialistsjuksköterskor minskat med sju procent i förhållande till befolkningen.[9] Motsvarande utvecklingen finns inom landstinget, men det skiljer sig mellan olika specialiteter. Antalet äldre och multisjuka samt personer med behov av psykiatrisk vård ökar och det finns därför ett växande behov av vårdpersonal i samtliga kategorier med specialistutbildning inom geriatrik och psykiatri. Detta vårdbehov ökar snabbare än ny personal hinner utbildas och kompetenskraven riskerar därför att sänkas. De kommande tio åren förväntas dessutom en stor pensionsavgång bland distriktssköterskor, motsvarande den bland distriktsläkare. Inom akutsjukvården finns personalbristen främst inom barn-, operation-, anestesi- och intensivvård.

Framtidens sjukvård kräver fler patientnära proffs, alltså fler undersköterskor och skötare. Mellan åren 1994-2012 försvann 63 procent av alla undersköterskor inom Stockholms läns landsting.[10] De kommande åren är pensionsavgångarna i gruppen stora och satsningar krävs för att rekrytera och säkerställa personalförsörjningen.

Ytterligare yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården

Det finns en rad yrkeskategorier som arbetar inom hälso- och sjukvården som alla har en viktig roll i vårdkedjan. Deras arbetsvillkor måste leva upp till samma standard som de största yrkeskategorierna inom hälso- och sjukvården. Medicinska sekreterare är ytterligare ett exempel på en yrkeskategori där efterfrågan väntas bli större än tillgången de närmaste åren. Arbetsmarknaden påverkas av i vilken utsträckning de kan ta över administrativa uppgifter från sjuksköterskor och läkare. Tillgången på medicinska sekreterare väntas inte bli tillräcklig för att tillgodose efterfrågan.[11] Dessvärre saknas bedömningar på längre sikt för denna yrkeskategori.

[6] Nationella planeringsstödet 2015, Tillgång och efterfrågan på vissa personalgrupper inom hälso- och sjukvård samt tandvård, Socialstyrelsen 2015.
[7] Nationella planeringsstödet 2016 – Tillgång och efterfrågan på vissa personalgrupper inom hälso- och sjukvård samt tandvård. Socialstyrelsen, 2016.
[8] Tillgång på: specialistsjuksköterskor och röntgensjuksköterskor 2013. Socialstyrelsen, 2015.
[9] Tillgång på: specialistsjuksköterskor och röntgensjuksköterskor 2014. Stockholm, Socialstyrelsen 2016.
[10] Data från Kommunals lönestatistik, 2016.
[11] Data från Arbetsförmedlingens yrkeskompass.

Ett annat exempel är lokalvårdare som är högst delaktiga i patientsäkerhetsarbetet genom att förhindra smittspridning. En annan kategori är dietister och övrig personal med matansvar som bidrar till förbättrad vårdkvalité och snabbare tillfrisknande för patienten. Försörjningspersonal inom städ, kök, vaktmästeri har också viktiga roller. I framtiden kommer ytterligare personalgrupper att behövas inom hälso- och sjukvården som till exempel logistiker och servicepersonal inte minst för att avlasta andra personalgrupper.

Utbildningsbehovet

Antalet utbildningsplatser till läkar- och sjuksköterskeprogrammen har ökat de senaste åren samtidigt som inflödet av personal från andra länder blivit större. Tillgången på barnmorskor, sjuksköterskor och läkare sysselsatta i hälso- och sjukvård, har nationellt sett ökat i förhållande till befolkningen. Tillgången på specialistsjuksköterskor har däremot fortsatt att minska.[12]

Efterfrågan på hälso- och sjukvårdspersonal ökar dock snabbare än tillgången. Enligt SKL blir det svårt att utbilda bort bristerna inom en överskådlig framtid. Istället bör fokus vara att se över arbetsorganisation och innehåll i arbetet samt förbättra arbetsmiljön. Den lokala planeringen behöver i högre grad utgå från vilka kompetenser som behövs, hur nuvarande medarbetare kan utvecklas utifrån verksamhetens behov samt skapa möjligheter till karriärvägar.

Under de senaste åren har antalet utbildningsplatser på läkarprogrammet i Stockholms län ökat från ca 260 platser per år till dagens 312 platser.[13] Antalet platser för läkare att göra allmäntjänstgöring (AT) är knappt 240 stycken i landsting. Detta är alldeles för lågt i relation till antalet läkare som utbildas, samt antalet läkare som studerar utomlands och återvänder till Sverige för att göra allmäntjänstgöring.. Gällande specialistutbildningen för läkare behöver utbildningsplatser möjliggöras inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård när vård flyttar ut från akutsjukhusen.

Även inom sjuksköterskeutbildningen har nationella satsningar gjorts och från att landstinget examinerade omkring 600 sjuksköterskestudenter år 2015, förväntas 1100 stycken examineras år 2018.[14] Den nuvarande regeringen har även påbörjat en utbyggnad av utbildningsplatser för specialistsjuksköterskor fram till år 2018, och 127 nya platser tillkommer på specialistsjuksköterskeutbildningen i Stockholm, av en total satsning på 600 platser i hela landet.[15]

Välutbildade undersköterskor och skötare är en viktig pusselbit för att klara kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården. Dessa yrkeskategorier har en given plats i

[12] Nationella planeringsstödet 2016 – Tillgång och efterfrågan på vissa personalgrupper inom hälso- och sjukvård samt tandvård. Socialstyrelsen, 2016.
[13] Data från SLL Personal och utbildning. Stockholms läns landsting, 2016.
[14] Data från SLL Personal och utbildning, Stockholms läns landsting, 2016.
[15] Data från utbildningsdepartementet, Regeringskansliet, 2016.

ett tvärprofessionellt vårdteam. Behovet av specialistutbildade undersköterskor ökar i takt med att hälso- och sjukvården blir allt mer kunskapsintensiv och specialiserad. Landstinget samverkar kring undersköterskeutbildningar med flera kommuner och utbildare inom ramen för Vård- och omsorgscollege i Stockholmsregionen. Ett fåtal av de utbildningarna är specialiserade. Fler inriktningar behöver tillkomma för att möta den alltmer specialiserade vården. Landstingets samarbete med Vård- och omsorgscollege ger goda möjligheter att planera kompetensförsörjningen gällande undersköterskor och skötare.

Ansvarsfull och tydlig huvudman för hälso- och sjukvården

Landstingets ansvar som huvudman är att se till att den landstingsfinansierade vården kan bemanna sina verksamheter i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.

Alla hälso- och sjukvårdsverksamheter som arbetar på uppdrag av landstinget har ansvar för att trygga kompetensförsörjningen såväl i den egna verksamheten, som i all landstingsfinansierad hälso- och sjukvård i regionen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett särskilt ansvar att för landstingets uppdrag som huvudman. Därför ska den alltid analysera konsekvenser och effekter på kompetensförsörjningen vid planering och uppföljning av hälso- och sjukvården. Denna strategi ska så långt som möjligt också gälla i avtal med vårdgivare.

Kompetensförsörjning ska vara en given del i all planering och utveckling av verksamheter. Inför beslut som fattas i landstinget, med påverkan på hälso- och sjukvården, ska en konsekvensanalys på kompetensförsörjning och utbildning göras.

Landstinget ska:

- årligen analysera kompetensförsörjningen och kartlägga aktuellt behov av rekrytering inom en fem- till tioårsperiod. Analysen ska utgå från förvaltningarnas handlingsplaner som inkluderar bedömningar av nuvarande och kommande behov, kommande pensionsavgångar och utbildningsvolymer.
- analysera varje beslut som påverkar hälso- och sjukvården utifrån effekter på kompetensförsörjning och utbildning, motsvarande de analyser som görs för ekonomi och miljö.
- systematiskt implementera kompetensförsörjningsstrategi och handlingsplan i verksamhetsplaneringar.

Utbildning och samverkan

Stockholms läns landsting behöver ett mer flexibelt utbildningssystem så att innehållet i utbildningarna bättre motsvarar hälso- och sjukvårdens behov av kompetens. Landstinget arbetar därför tillsammans med övriga regioner och landsting för att få inflytande över hälso- och sjukvårdsutbildningarnas utbud och utformning. Landstinget ansvarar för att de verksamhetsintegrerade delarna av hälso- och sjukvårdsutbildningarna har en kontinuerlig samverkan med utbildningssamordnare. Bristen på specialistsjuksköterskor ska mötas med en akademisk specialisttjänstgöring där utbildningen är integrerad i verksamheten och ges inom ramen för anställningen. Den ska möta behov som finns i vården, säkra försörjningen av specialister och bidra till en vård av hög kvalitet och skapa förutsättningar för ny forskning och utveckling av sjuksköterskornas huvudområde, omvårdnad.

Alla landstingsfinansierade vårdgivare, oavsett driftsform, ska ge studenter tillgång till lärande miljöer med hög kvalitet och i tillräcklig omfattning. Det ingår i landstingets utbildningsuppdrag. Stockholms läns landsting ska samverka med andra aktörer för en hållbar kompetensförsörjning.

Landstinget ska:

- se till att all landstingsfinansierad vårdverksamhet deltar i de verksamhetsintegrerade delarna av hälso- och sjukvårdsutbildningarna och i forskningsverksamheten. Detta ska vara en förutsättning för att få avtal med landstinget.
- införa en akademisk specialistsjuksköterskeutbildning inom de specialistområden där bristen på sjuksköterskor är störst. Tjänsten ska vara en utbildningsanställning som är integrerad i verksamheten, och ha kollektivavtalsliknande villkor.
- vara självförsörjande på platser för allmän- och specialisttjänstgöring.
- säkra kompetenskraven för olika specialistområden.
- höja den generella grundkompetensen inom undersköterskeutbildningen.
- bedriva egen undersköterskeutbildning inom ramen för vård- och omsorgscollege.
- verka för att införa fler specialiseringsutbildningar för undersköterskor.

Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Samordna och styra

Stockholms läns landsting ska arbeta koncernövergripande med kompetensförsörjning, med patienter och invånare i fokus, för att uppnå bästa möjliga utveckling för hela landstinget. Nämnder, styrelser och bolag har ansvar för den egna kompetensförsörjningen men verkar tillsammans som en koncern, för att säkerställa att landstingets mål uppnås. De frågor som är av strategisk karaktär och som definierar landstinget som arbetsgivare ska hanteras lika i landstingets alla verksamheter.

Arbetsmiljö och arbetsorganisation

Arbetssätt, arbetsorganisation och kompetens kan tillsammans skapa arbetsglädje, engagemang, kvalitet och effektivitet. Arbetsorganisationen ska utvecklas kontinuerligt, bland annat genom uppgiftsväxling, teamarbete och interprofessionellt arbetssätt. Utvecklingen ska utgå från patienter och invånares behov och inte begränsas av organisatoriska gränser. Detta förutsätter ett systematiskt arbete för att säkerställa att rätt kompetens används för rätt uppgift. Patienternas erfarenheter ska också inkluderas i utvecklingen av verksamheten.

Arbetsorganisationen ska säkerställa en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Medarbetare ska ha inflytande över sin arbetssituation, möjlighet att använda sin kompetens och främjas att fatta självständiga beslut i sitt yrkesutövande. Det förutsätter delaktiga medarbetare.

Vårdgivaren ansvarar för att arbetsmiljön är trygg, säker och hälsofrämjande. Teknikomvandling och digital utveckling ska ske med hänsyn till patienters, invånares och medarbetares förutsättningar.

Normen är att alla medarbetare är heltidsanställda. Planering och schemaläggning ska utgå från patienter och invånares behov och samtidigt ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för medarbetarna. Det senare förutsätter att treskiftsscheman endast används i undantagsfall. Erfarenheter från de verksamheter i Stockholms läns landsting som har infört nya arbetstidsmodeller, till exempel arbetstidsförkortningar på akutmottagningen på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge och på en vårdavdelning på Södertälje sjukhus, ska spridas aktivt till andra som önskar prova detta arbetssätt.

För att nyrekryterad vårdpersonal ska trivas och vilja stanna kvar på arbetsplatsen är en god introduktion grundläggande. I denna ingår en organisation som implementerar och aktivt använder den aktuella kunskap som de nyexaminerade och nyanställda har med sig samt introducerar i den kunskap som finns på arbetsplatsen. Landstinget ska också värna den mest rutinerade personalens kompetens och systematiskt säkerställa att den överförs till yngre kollegor.

Landstinget ska:

- införa nya arbetstidsmodeller som ett aktivt verktyg för att förbättra arbetsmiljön.
- säkerställa att nyexaminerad vårdpersonal under sitt första anställningsår får rätt till ett introduktionsprogram med handledning.
- utveckla och införa en metod för kunskapsöverföring som ger systematiska förutsättningar för ny vårdpersonal att lära av mer erfaren.
- minimera treskiftsarbetsscheman och ta bort delade turer.
- arbeta systematiskt för att ge medarbetare reella möjligheter till inflytande och utveckling.

Kompetensplanera, utveckla och forska

De anställda inom Stockholms läns landsting ska ha tydliga roller och uppdrag som kombineras med ansvar, förutsättningar och mandat för medarbetarna att fullgöra sitt uppdrag.

Landstingets verksamheter ska arbeta systematiskt för att kontinuerligt säkerställa att alla medarbetare har rätt kompetens utifrån verksamhetens behov. Därför är individuellt planerad fortbildning viktigt och nödvändigt för en fortsatt utveckling av vården. Det arbetet ska vara en integrerad del av verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling. Förutsättningar och utrymme för en kontinuerlig kompetensutveckling ska utgöra en del av produktionsplaneringen.

Medarbetarna ska ges möjligheter att bedriva forskning integrerat i hälso- och sjukvården. Detta utvecklar vården och förbättrar möjligheterna att rekrytera och att behålla personal.

Landstinget ska:

- göra en plan för kompetensutveckling av personalen och en form för kontinuerlig och individuellt planerad fortbildning. Alla landstingsfinansierade verksamheter ska ha en strategi för detta.
- skyndsamt införa kompetensstegar för samtliga yrkeskategorier.
- införa en koncernövergripande struktur för kompetensutveckling och validering.
- kräva att alla vårdgivare som arbetar på uppdrag av landstinget deltar i forskningsuppdraget.
- ge alla medarbetare förutsättningar att bedriva forskning integrerat i hälso- och sjukvården och uppmuntra och premiera detta.

Chef- och ledarskap
Chefer i landstinget ska ges möjlighet att vara tydliga arbetsgivare och få förutsättningar att driva och utveckla verksamheten tillsammans med medarbetarna samt bidra till att landstinget som helhet når sina uppsatta mål. Chefer i landstinget ska ha den kunskap som behövs för verksamheten. Landstinget ska verka för att flera olika yrkesgrupper ska kunna vara chefer.

Chefer har ett lagstiftat ansvar för att säkerställa en god, hållbar och säker arbetsmiljö för sina medarbetare. De ska också ge förutsättningar för medarbetarna att använda sin kompetens och bidra med idéer för att utveckla verksamhet och arbetssätt utifrån ett patientperspektiv. Medarbetare arbetar bättre om de får inflytande över sitt arbete och arbeta i självbestämmande grupper.

Stockholms läns landsting ska säkerställa tillgången på chefer genom att arbeta systematiskt och långsiktigt med chefsförsörjning och chefsutveckling på alla nivåer utifrån landstingets ledarkriterier. Ledarskap utan ett formellt chefsuppdrag förutsätter en tydlig roll med ansvar och mandat. Ledarskapet behöver ges resurser och tid för att utvecklas och stärkas.

Lönebildning och löneutveckling
Lönesättning och löneutveckling utgår ifrån en gemensam struktur och baseras på de uppdrag, arbetsuppgifter och ansvar en medarbetare har. Kompetens, erfarenhet, utbildning och akademiska meriter är lönegrundande. Förmåga och vilja att omsätta erfarenhet samt teoretisk och praktisk kunskap till nytta för verksamheten ska också utgöra grunden för lönesättning. Landstinget har idag ett problem med att rutinerad personal enklast höjer sin lön genom att byta arbetsplats och därför måste arbetet med kompetensstegar för respektive yrkesgrupp påskyndas.

Lönebildningen ska vara tydlig och icke-diskriminerande. Det ska finnas en lönespridning inom respektive yrkesgrupp som stimulerar till utveckling och måluppfyllelse. Målet är att det ska finnas utrymme för medarbetare att utvecklas och få nya uppdrag, med relevant lön, utan att behöva byta arbetsplats.

Landstinget ska

- införa en lönesättning som är baserad på kompetens, erfarenhet, utbildning och akademiska meriter och är kopplad till resultat och som bidrar till verksamhetens mål.
- tydligt koppla löneutvecklingen till kompetensstegar för respektive yrkesgrupp.

Implementering och uppföljning

Alla verksamheter ska delta i arbetet kring kompetensförsörjning. En handlingsplan för hur arbetet ska genomföras kompletterar denna strategi. Handlingsplanen ska utvärderas, och vid behov även revideras, årligen.

För att säkerställa kvalitet och kvantitet på personalens löpande fortbildning ska vikten av kontinuerlig kompetenshöjning lyftas och jämställas med andra mål med verksamheten, till exempel produktionsmål.

Landstinget ska:

- besluta om en handlingsplan samtidigt som antagandet av en kompetensförsörjningsstrategi.
- förankra handlingsplanen hos personalen och säkerställa att den är en integrerad del i all planering och utveckling av verksamheterna.
- utforma mätbara mål gällande kompetensförsörjning och utbildning och ge landstingsförvaltningen ansvar för att löpande rapportera arbetet med dessa till personalutskottet.
- göra en samlad uppföljning av arbetet med strategin och dess implementering och rapportera den till landstingsfullmäktige *årligen* fram till år 2021.
- inkludera frågor om hur efterlevnaden av strategin uppfattas bland medarbetarna i landstingets medarbetarenkät.

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 13

§ 167 Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholms läns landsting för perioden 2016-2021

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 16:39:47
Sluttid	2016-11-15 16:41:03
Ja	91
Nej	54
Avstår	0
Frånvarande	4

Röstat: Ja
Ella Bohlin (KD), Zanna Mårtensson (M), Karl Henriksson (KD), Ninos Maraha (L), Benjamin Dousa (M), Theo Bodin (V), Erik Langby (M), Lars Tunberg (L), Birgitta Sevefjord (V), Christina Blom-Andersson (KD), Jan Olov Sundström (M), Mikael T. Eriksson (M), Antonella Pirrone (KD), Peter Carpelan (M), Jessica Ericsson (L), Stefan Saläng (L), Anna Sehlin (V), Håkan Jörnehed (V), Sara Svanström (L), Gustav Hemming (C), Maria Fälth (KD), Stefan Bergström (C), Staffan Olsson (M), Arvid Öhlin (M), Christina Eklund (M), Karin Fälldin (C), Caroline Wallensten (M), Isabell Flygare (V), Olle Reichenberg (M), Kent Ivarsson (C), Arin Karapet (M), Kerstin Pettersson (V), Göran Råsmar (C), Anders Olander (C), Annika Sandström (M), Per Carlberg (SD), Thomas Magnusson (V), Catarina Wahlgren (V), Hanna Broberg (M), Fredrik Saweståhl (M), Kristoffer Tamsons (M), Arnold Boström (SD), Nicole Bistoletti (M), Hans Andersson (L), Kia Hjelte (M), Kjell Jansson (M), Aram El Khoury (KD), Harry Bouveng (M), Daniel Forslund (L), Cecilia Löfgreen (M), Inger Strömbom (KD), Christoffer Fagerberg (L), Mattias Lönnqvist (L), Mikael Igelström (M), Boris von Uexküll (M), Leif Gripestam (M), Marita Lärnestad (M), Antonia Jaksic (M), Gunilla Roxby Cromvall (V), Rickard Wessman (M), Petteri Louhema (V), Martina Mossberg (M), Erik Östman (C), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Jonas Lindberg (V), Dan Kareliusson (SD), Ingrid Hult (SD), Gunilla Helmerson (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Ulf Landström (SD), Fredrik Wallén (KD), Lennart Kalderén (M), Nikolina Bucht (M), Nikoletta Jozsa (L), Charlotte Broberg (M), Margaretha Åkerberg (KD), Lars Björndahl (M), Inger Akalla (M), Marie Ljungberg Schött (M), Christian Staf (SD), Sofia Paulsson (M), Rickard Wall (-), Anna Starbrink (L), Pehr Granfalk (M), Lars Berglund (M), Paul Lindquist (M), Gunilla Thorsson (L), Jessica Aftén Moback (M), Susanne Sjöblom (M), Nils Ingelström (M), Torbjörn Rosdahl (M).

Röstat: Nej
Linda Älegård (S), Hanna Jokio (S), Anders Lönnberg (S), Rebwar Hassan (MP), Hanna Stymne-Bratt (S), Susanne Nordling (MP), Nina Portocarrero Flores (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Rolf Lindell (S), Malin Fijen Pacsay (MP), Tomas Melin (MP), Freddie Lundqvist (S), Shadi Larsson (MP), Tara Twana (S), Ola Hägg (S), Susanne Lund (S), Christina Enocson-Mårtensson (S), Gunnar Sandell (S), Robert Johansson (S), Amanda Palmstierna (MP), Malin Karlsson (MP), Tomas Eriksson (MP), Thomas Bengtsson (MP), Sabina Edelman (MP), Ann Bly Lässman (S), Marie-Helena Fjällås (MP), Eleonor Eriksson (S), Jens Sjöström (S), Elof Hansjons (S), Maria Norbell (S), Dag Larsson (S), Conny Fogelström (S), Sadid Hossain (S), Karin Michal (MP), Monzer Dia (S), Erika Ullberg (S), Alfonso Morales (S), Galina Monsalves Leal (S), Tove Sander (S), Vivianne Gunnarsson (MP), Sahir Drammeh (MP), Petra Larsson (S), Johnny Nadérus (S), Meeri Wasberg (S), Sven-Inge Nylund (S), Ahmed Ali Salad (S), Victor Harju (S), Kerstin Mannerquist (S), Mikael Sundesten (S), Aviva Barczewska (MP), Tuva Lund (S), Kemo Ceesay (S), Swapna Sharma (S), Adnan Can (S).

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 14

§ 170 Bordlagd motion 2015:51 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om städning i sjukhusens egen regi

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 19:15:14
Sluttid	2016-11-15 19:15:53
Ja	76
Nej	48
Avstår	13
Frånvarande	12

Röstat: Ja
Stefan Saläng (L), Caroline Wallensten (M), Erik Langby (M), Nicole Bistoletti (M), Lars Björndahl (M), Torbjörn Rosdahl (M), Kristoffer Tamsons (M), Lars Berglund (M), Morgan Lindqvist (M), Rickard Wessman (M), Aram El Khoury (KD), Ella Bohlin (KD), Hanna Broberg (M), Mattias Lönnqvist (L), Marita Lärnestad (M), Kia Hjelte (M), Leif Gripestam (M), Anne Wompa (M), Martina Mossberg (M), Christina Eklund (M), Jan Olov Sundström (M), Christian Staf (SD), Boris von Uexküll (M), Lennart Kalderén (M), Cecilia Löfgreen (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Annika Sandström (M), Anna Starbrink (L), Daniel Forslund (L), Fredrik Wallén (KD), Benjamin Dousa (M), Göran Råsmar (C), Per Carlberg (SD), Erik Östman (C), Thomas Eriksson (M), Nikoletta Jozsa (L), Marie Ljungberg Schött (M), Sara Svanström (L), Maria Fälth (KD), Arin Karapet (M), Ninos Maraha (L), Lars Tunberg (L), Nils Ingelström (M), Susanne Sjöblom (M), Stefan Bergström (C), Natalia Ringblom (M), Pehr Granfalk (M), Karin Fälldin (C), Sofia Paulsson (M), Anders Olander (C), Paul Lindquist (M), Gunilla Helmerson (M), Rickard Wall (-), Gustav Hemming (C), Arvid Öhlin (M), Hans Andersson (L), Antonella Pirrone (KD), Ingrid Hult (SD), Olle Reichenberg (M), Inger Strömbom (KD), Christoffer Fagerberg (L), Dan Kareliusson (SD), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Margaretha Åkerberg (KD), Ulf Landström (SD), Karl Henriksson (KD), Ulf Lönnberg (KD), Mats Arkhem (SD), Antonia Jaksic (M), Fredrik Saweståhl (M), Inger Akalla (M), Gunilla Thorsson (L), Jessica Ericsson (L), Peter Carpelan (M), Staffan Olsson (M), Kent Ivarsson (C).

Röstat: Nej
Michaela Lööf (S), Kemo Ceesay (S), Conny Fogelström (S), Erika Ullberg (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Sven-Inge Nylund (S), Robert Johansson (S), Ahmed Ali Salad (S), Christina Enocson-Mårtensson (S), Catarina Wahlgren (V), Adnan Can (S), Freddie Lundqvist (S), Jonas Lindberg (V), Sadid Hossain (S), Meeri Wasberg (S), Dag Larsson (S), Maria Norbell (S), Hanna Stymne-Bratt (S), Rolf Lindell (S), Mohibul Ezdani Khan (V), Håkan Jörnehed (V), Ann Bly Lässman (S), Marina Davidsdotter (V), Petra Larsson (S), Tara Twana (S), Nina Portocarrero Flores (S), Monzer Dia (S), Victor Harju (S), Tuva Lund (S), Daniel Carlstedt (S), Linda Älegård (S), Elof Hansjons (S), Elisabeth Ulin Karlsson (V), Galina Monsalves Leal (S), Eleonor Eriksson (S), Mikael Sundesten (S), Kerstin Mannerquist (S), Susanne Lund (S), Jens Sjöström (S), Theo Bodin (V), Alfonso Morales (S), Ebbe Adolfsson (S), Hanna Jokio (S), Gunnar Sandell (S), Birgitta Sevefjord (V), Kerstin Pettersson (V), Anna Sehlin (V), Isabell Flygare (V).

Röstat: Avstår
Susanne Nordling (MP), Peter Godlund (MP), Malin Karlsson (MP), Tomas Melin (MP), Aviva Barczewska (MP), Vivianne Gunnarsson (MP), Thomas Bengtsson (MP), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Rebwar Hassan (MP), Tomas Eriksson (MP), Sahir Drammeh (MP), Karin Michal (MP), Shadi Larsson (MP).

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 15

§ 171 Motion 2016:1 av Erika Ullberg (S) och Dag Larsson (S) om behovet av mångfald i vården av allvarlig övervikt (Votering avser tilläggsförslag)

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 19:44:28
Sluttid	2016-11-15 19:45:11
Ja	76
Nej	62
Avstår	0
Frånvarande	11

Röstat: Ja
Göran Råsmar (C), Stefan Saläng (L), Nils Ingelström (M), Ella Bohlin (KD), Anders Olander (C), Nikoletta Jozsa (L), Jan Olov Sundström (M), Marie Ljungberg Schött (M), Erik Östman (C), Lennart Kalderén (M), Fredrik Saweståhl (M), Sofia Paulsson (M), Rickard Wessman (M), Christian Staf (SD), Fredrik Wallén (KD), Maria Fälth (KD), Jessica Ericsson (L), Cecilia Löfgreen (M), Gunilla Helmerson (M), Inger Strömbom (KD), Boris von Uexküll (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Mats Arkhem (SD), Lars Tunberg (L), Karin Fälldin (C), Arin Karapet (M), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Gunilla Thorsson (L), Hans Andersson (L), Margaretha Åkerberg (KD), Anne Wompa (M), Gustav Hemming (C), Paul Lindquist (M), Leif Gripestam (M), Hanna Broberg (M), Kent Ivarsson (C), Antonia Jaksic (M), Staffan Olsson (M), Stefan Bergström (C), Marita Lärnestad (M), Benjamin Dousa (M), Ulf Lönnberg (KD), Per Carlberg (SD), Inger Akalla (M), Susanne Sjöblom (M), Olle Reichenberg (M), Anna Starbrink (L), Christina Eklund (M), Sara Svanström (L), Ninos Maraha (L), Rickard Wall (-), Nicole Bistoletti (M), Ulf Landström (SD), Natalia Ringblom (M), Morgan Lindqvist (M), Erik Langby (M), Annika Sandström (M), Pehr Granfalk (M), Kristoffer Tamsons (M), Thomas Eriksson (M), Christoffer Fagerberg (L), Peter Carpelan (M), Arvid Öhlin (M), Martina Mossberg (M), Caroline Wallensten (M), Daniel Forslund (L), Lars Björndahl (M), Karl Henriksson (KD), Mattias Lönnqvist (L), Aram El Khoury (KD), Antonella Pirrone (KD), Torbjörn Rosdahl (M), Lars Berglund (M), Kia Hjelte (M), Dan Kareliusson (SD), Ingrid Hult (SD).

Röstat: Nej
Tara Twana (S), Shadi Larsson (MP), Kerstin Mannerquist (S), Birgitta Sevefjord (V), Petra Larsson (S), Theo Bodin (V), Håkan Jörnehed (V), Rolf Lindell (S), Ebbe Adolfsson (S), Daniel Carlstedt (S), Ann Bly Lässman (S), Sahir Drammeh (MP), Conny Fogelström (S), Freddie Lundqvist (S), Tuva Lund (S), Hanna Jokio (S), Sadid Hossain (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Hanna Stymne-Bratt (S), Maria Norbell (S), Karin Michal (MP), Robert Johansson (S), Sven-Inge Nylund (S), Alfonso Morales (S), Susanne Lund (S), Susanne Nordling (MP), Eleonor Eriksson (S), Anna Sehlin (V), Mohibul Ezdani Khan (V), Marie-Helena Fjällås (MP), Michaela Lööf (S), Ahmed Ali Salad (S), Nina Portocarrero Flores (S), Peter Godlund (MP), Elisabeth Ulin Karlsson (V), Vivianne Gunnarsson (MP), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Erika Ullberg (S), Thomas Bengtsson (MP), Kerstin Pettersson (V), Gunnar Sandell (S), Galina Monsalves Leal (S), Tomas Melin (MP), Christina Enocson-Mårtensson (S), Marina Davidsdotter (V), Rebwar Hassan (MP), Elof Hansjons (S), Catarina Wahlgren (V), Kemo Ceesay (S), Dag Larsson (S), Victor Harju (S), Tomas Eriksson (MP), Isabell Flygare (V), Jens Sjöström (S), Adnan Can (S), Mikael Sundesten (S), Monzer Dia (S), Aviva Barczewska (MP), Meeri Wasberg (S), Linda Älegård (S), Jonas Lindberg (V), Malin Karlsson (MP).

Stockholms läns landsting

Voteringsresultat Bilaga 16

§ 184 Valärenden (Voteringen avser antal ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden och trafiknämnden för år 2017)

Ordförande:	Annika Sandström (M)
Starttid	2016-11-15 21:08:09
Sluttid	2016-11-15 21:08:37
Ja	74
Nej	62
Avstår	0
Frånvarande	13

Röstat: Ja
Pehr Granfalk (M), Cecilia Löfgreen (M), Antonella Pirrone (KD), Maria Fälth (KD), Stefan Saläng (L), Nicole Bistoletti (M), Lennart Kalderén (M), Ninos Maraha (L), Hanna Broberg (M), Stefan Bergström (C), Daniel Forslund (L), Fredrik Wallén (KD), Mats Arkhem (SD), Lise-Lotte Nordfeldt (SD), Ulf Landström (SD), Gustav Hemming (C), Peter Carpelan (M), Leif Gripestam (M), Ingrid Hult (SD), Hans Andersson (L), Rickard Wall (-), Jan Olov Sundström (M), Anna Starbrink (L), Per Carlberg (SD), Ulf Lönnberg (KD), Anne Wompa (M), Ella Bohlin (KD), Olle Reichenberg (M), Benjamin Dousa (M), Dan Kareliusson (SD), Margaretha Åkerberg (KD), Inger Akalla (M), Christoffer Fagerberg (L), Staffan Olsson (M), Marie Ljungberg Schött (M), Nikoletta Jozsa (L), Annika Sandström (M), Morgan Lindqvist (M), Caroline Wallensten (M), Karl Henriksson (KD), Lars Berglund (M), Gunilla Helmerson (M), Rickard Wessman (M), Natalia Ringblom (M), Kristoffer Tamsons (M), Torbjörn Rosdahl (M), Lars Tunberg (L), Kia Hjelte (M), Göran Råsmar (C), Antonia Jaksic (M), Arin Karapet (M), Sara Svanström (L), Gunilla Thorsson (L), Paul Lindquist (M), Aram El Khoury (KD), Erik Langby (M), Monica Tedestam Berglöw (SD), Lars Björndahl (M), Jessica Ericsson (L), Arvid Öhlin (M), Erik Östman (C), Thomas Eriksson (M), Fredrik Saweståhl (M), Susanne Sjöblom (M), Mattias Lönnqvist (L), Boris von Uexküll (M), Karin Fälldin (C), Inger Strömbom (KD), Kent Ivarsson (C), Nils Ingelström (M), Marita Lärnestad (M), Anders Olander (C), Christina Eklund (M), Sofia Paulsson (M).

Röstat: Nej
Sahir Drammeh (MP), Tuva Lund (S), Erika Ullberg (S), Gunilla Roxby Cromvall (V), Isabell Flygare (V), Anna Sehlin (V), Vivianne Gunnarsson (MP), Conny Fogelström (S), Sven-Inge Nylund (S), Aviva Barczewska (MP), Karin Michal (MP), Susanne Nordling (MP), Elisabeth Ulin Karlsson (V), Tomas Eriksson (MP), Sandra Ivanovic Rubin (MP), Hanna Stymne-Bratt (S), Maria Kjellsdotter Rydinger (S), Shadi Larsson (MP), Jens Sjöström (S), Alfonso Morales (S), Sadid Hossain (S), Birgitta Sevefjord (V), Peter Godlund (MP), Robert Johansson (S), Rolf Lindell (S), Hanna Jokio (S), Galina Monsalves Leal (S), Thomas Bengtsson (MP), Marie-Helena Fjällås (MP), Christina Enocson-Mårtensson (S), Theo Bodin (V), Ebbe Adolfsson (S), Kerstin Mannerquist (S), Mikael Sundesten (S), Linda Älegård (S), Susanne Lund (S), Mohibul Ezdani Khan (V), Maria Norbell (S), Eleonor Eriksson (S), Ahmed Ali Salad (S), Tomas Melin (MP), Elof Hansjons (S), Jonas Lindberg (V), Freddie Lundqvist (S), Adnan Can (S), Michaela Lööf (S), Ann Bly Lässman (S), Dag Larsson (S), Gun-Britt Lindström (MP), Victor Harju (S), Kerstin Pettersson (V), Gunnar Sandell (S), Marina Davidsdotter (V), Rebwar Hassan (MP), Daniel Carlstedt (S), Håkan Jörnehed (V), Monzer Dia (S), Meeri Wasberg (S), Tara Twana (S), Kemo Ceesay (S), Petra Larsson (S), Nina Portocarrero Flores (S).